

KURIERO INTERNACIONA

ISSN 2429 – 2699

Nedependanta revuo trimestral

En la L.I. di la Delegaciono

N° 2/2018

LA BELA OKULI DI KORDOBA

« GENERALO » PANCHO VILLA

CENTESMA ANIVERSARIO DI NIA SAMIDEANO ANDREAS JUSTE

REDAKTERO

Jean Martignon

12, rue Maurice Utrillo, F-91600 Savigny sur Orge, Francia - France

e-adresi : jean-claude.martignon@orange.fr e

martignon.jean@wanadoo.fr

KURIERO INTERNACIONA publikigesas ye singla trimestro e la yarala abono esas 10 euri.

*L'Ido respondas la advoko di
mondo qua perdis sua centro, la
koncio di lua spiritala
konekteso, e l'etikala valoraji
di personala diciplino e sociala
responsiveso.* Karl Schlotterberg

*La traduko esas la principio ipsa
qua justifikas la posibleso e
l'existo di lingui auxiliar.
Umberto ECO*

VORTO DAL REDAKTERO

Ka la valoro di linguo esas bona argumento por lua sucesoza difuzado ? Me ne esas tante certa pri co. Nia Interlinguo esas probablamente la maxim bona kompare a le cetera : ortografio preske fonetikal (quale Esperanto), ma naturaleso ne tre fora de Interlingua. Tamen ol esas la min sucesoza de la tri interkonkurencanta idiomi artifical. On povas trovar facile la respondo : che la interreto, la plu multa adepti di la L.I. di la Delegaciono esas tre poke aktiva e lia FB-i indijas artikli (ecepte la mea, ma me havas nula karismo). Indijesas anke libri havante interesanta temi por la meznombra homi, qui povus atraktar eventuala lekterl. Ne nur la ldisti esas indolenta, ma li laboras kaosatre sen koordinio. La ULI povas de nun, konsideresar de facto kom mortinta organizuro. Kande me sendas mesajo a lua forumo esas nula respondo. Ka nia movado povas transvivar sen olu ? Versimile yes, nam pro lua indolenteso, la ULI (adminime en recenta tempi) 'jame' havis irga autoritato. Ka ne esus preferinda se kelka ldisti plu aktiva kam la nuna membri dil Direktanta Komitato dil ULI, kreus nova e plu laborema organizuro ? Tamen, yes, esas problemo : nam por funcionar on devas trovar meceno o fonduro qua furnisos pekunio por helpar nia movadeto (ja por rimborsar la spensi koncernante la revueti ed – eventuale – la libri). Nome se ni havus pekunio, ni povus pagar profesionani por prizentar plu bone e plu moderne nia komuna linguo che la pagini dil interreto. Oportus anke ke la ldisti esez plu lektema por instigar la eventuala autori o tradukeri laborar, vice diskutachar morbale, absurde e vicioze pri idiota linguala punti (me pensas hike pri kelka tre mikra e meskina « linguo-papi »). La Espisti havas apene ca problemo, nam li ne kontestas lia « Fundamento » e ne prizas diskutar senfine pri linguala problemi. La rezultajo esas ke li havas vera literaturo propozinda al interesati ed al novici. Tale, lia movado esas plu konocata ed atraktiva kam olta qua esas la nia, quankam lia Interlinguo esas min bona. Anke la adepti di Interlingua esas klaramente plu laborema ed aktiva kam nia

movadani. Tale, lia plu recenta movado konocigas plu bone lia komuna linguo, dum ke multa homi kredas ke la L.I. di la Delegaciono esas extingata depos longa tempo. Oportas riestablisar la vereso carelate per 'travaliar' e konocigar su itere.

Sincere via. JM ::: - :::

INFORMO PRILINGUA

Nia pasinta samideano Andreas Juste, quankam tre fervoroz L.I.-ano, anke interesesis pri Interlingua. Me imitas lu, e, multarelate, me havas opinionis simila a le lua pri la linguo. Lu uzis nerare la sufixo – mente, quan il adjuntis – quale Interlingua – por adverbigar adjektivo. Dum longa tempo, me opinionis ke ico esis absurda fantazio, til la tempo kande me pronuncis frazo en Interlingua kun ca sufixo e me konstatis ke ico adjuntis tre bela sonoreso e muzikaleso a la linguo quale por la romanida lingui dil Sudo (Hispana, Italiana). Me do rezolvis adoptar tempope ca sufixo en mea uzado personal e quale por la adjektivi kelkafoye me supresas la dezinenco –a kande ico ne produktas problemo pri la pronunco, e.g. klarmente apud klaramente. Anke Interlingua uzas (quale mea linguo matral) la formo : va + infinitivo por indikar quika o balda futuro. Ico ne existas til nun en la L.I. di la Delegaciono, do quale s-ro Juste, me rezolvis adoptar ol kande ico povas esar utila.

Pluse, same kam s-ro Juste me opinionas ke la sufixo –isim povas kelkafoye uzesar por insistar pri la intenseso dil adjektivi, exemple : « Me vidas belisima floro », konkurencante « Me vidas belega floro ». Ma ico nur por adjektivi e ne por substantivi. Anke por trovar eventuale alternativa vorti (sinonimi) me prontos eventualmente vorti di Interlingua, ma rarmente e kun prudenteso.

En pasinta numero di K.I. me propozis uzar la nomo di la lando plus la precizigo – landano por indikar habitanti di ula lando qui ne apartenas a lua originala gento e ne volas (o ne povas) asimilesar. Tale on povas havar Francialandano por yuna Mohamedano qua naskis en Francia ed havas la nacionaleso di la lando, ma ne konsideras esar Franco. Simile por Afrikano en Germania ube yuna Turko od Afrikano esas Germanialandano. Simile en Anglia ube Pakistaniano havante oficale la nacionaleso Britanian esas Anglialandano (o Britanialandano) ec. Tale « sufixo » povos evitar problemi prilingua.

Kompreneble, me propozas ico al imito dal Interlinguisti, ma nule intencas bataliar por impozar lo. Se la L.I.-ani adoptos co, lore lia uzado sancionos ica formi. Se no, olci duos esar mea personala 'idiolekto'.

LISTO DE UTILA VORTI

'acetabulo' : Surfaco artikal dil iliaka osto. Vorto trovebla en la DEFIRS lingui.

achento : stranjera, regionala o sociala aparta pronunco e frazo-melodio di ula linguo. (vorto recente oficaligita da la Linguala Komitato dil ULI)

'adenomo' : adenomo esas nenociva tumoro povante afektar glando o mukozo.

'afordar' : havar la moyeno agar por. Permisar a su ulo (pro ke on havas la moyeno agar tale).

'ambiente' : la naturala medio cirkondanta onu.

'analfabeto' : persono qua savas nek lektar nek skribar (DFIS).

'apropo' : parolante pri ca temo, aludante ico. Vorto trovebla en diversa Europana lingui, precipue la Franca e la Germana.

'arpeno' : arpeno esas mezurunajo en diversa landi valoranta de 34 til 51 ari.

'autostrado' : automobilal voyo kontenanta du chosei havanta unika direciono e konceptita por trafiko rapida e grandaquantia. (vorto venanta de la Italiana e sat bone komprenata internacione).

« bungalow » : Vorto de Indiana origino trovebla en omna DEFIRS-lingui ed, ecepte la Rusa, kun la sama ortografio. Ol signifikas domo havanta nur un etajo e vizanta habitesar nur da un familio.

'cervezo' : antiqua biro.

'detektar' : revelar ulo tillore neperceptata. Ni havas la vorto detektivo en Ido

'diglosio' : Stando di homala grupo e di persono uzanta du lingui de sociala-kulturala niveli diferanta. E.g. la diglosio* dil Arabi qui praktikas la literaturala Araba idioma e la parolata dialekti.

'diskoteko' : nokto-klubo (E.F.)

diskriminacar : traktar ulu od homala grupo neyuste. (vorto nun oficaligita)

'dolabro' : Hakilo havanta kurta tenilo uzata kom armo o kom laborilo. Vorto venanta de la Latina : dolabra.(France, Angle e Germane : doloire).

'domotiko' : totajo dil moderna tekniki e di informatiko posibligante kontrolar la sistemi di la domo e vizas solvar la problemi e sekurigar la komforto dil konstrukturi ed hemi. (Italiana, Hispana, Franca). En la Angla la vorto esas : « home automation ».

'«dorffrotteln»' : Germana vorto signifikanta : neinteligenta vilajano.

,drono' : mikra aervehilo senpilotista.

ekosistemo [Ekol.] Sencese interrelatanta ensemblo de 'biocenozo' e biotopo [A. ecosystem | F écosystème | G Ökosystem | Hl ecosistema | R ekosistýema].

eskalatoro : Mashinala eskalero ek movanta gradi, por transportar personi adsupre ed adinfre inter diferanta etaji o niveli, precipue en granda butiki, aeroportui, subtera fervoyala stacioni, edc [AF escalator | H escalera mecanica, escalera automatica | R escalator].

etno : popolo, gento (veninta de la Greka ethnos). En Ido, ni havas la vorti etnologio ed etnografio. La Linguala Komitato adoptis la formo : etnio, ma ol esas deskonsilinda pro ke ol enduktas nenecese neregulozeso quoniam ni havas la vorti supre aludita. Do, la formo : etno esas preferinda e plu reguloza.

euro : [Ekon.] Pekunial unajo dil Uniono Europana () € : la abonpreco di Progreso kustas 10 euri.

faxar (tr.) Sendar texto od altra dokumento per sistemo elektronikal uzanta telefon-lineo : faxez a me la raporto [A to fax | F faxer | G faxen | H enviar por fax | It. Faxare | R faks]. faxilo. Aparato uzata por faxar ulo.

festivalo : internaciona o naciona renkontri ube diversa landi prizentas lia maxim bona produkturi artala (precipue muziko e cinemo).

flashar (ntr.) Emisar forta instantala lumo-radii [A. F. H. I.]

fonemo [Ling.] La maxim mikra fonologial unajo [A. F. G. H .I. R.]

fonologio [Ling.] Fakto di la linguistiko qua studias la fonemi, t.e. la foni di ula linguo qui esas kapabla transmisar distingi di la signifiki [A. F. G. H. I. R.]

'fotono' : Partikulo ek maso e kargajo nula, olqua esas asociata a radiado lumoza od elektromagnetala.

'gaela' : La Gaeli esis Kelta popolo parolanta Kelta linguo.

'gaga' : senila ed/od imbecila.

'«ghee»' : klarigita butro uzita por la Indiana koquarto.

""globetrotter"" : aventurema voyajanto qua trairas la mondo. (Angla vorto)

'gombo' : (Abelmoschus esculentus) anke nomizita "okra" esas legumo e kondimento. Ol manjesas en India, nord-Afrika, Proxim-Oriento e sud-Usa.

'ideogramo' : en certena skribarti ol esas signo qua reprezentas litero o vorto.

'idiolekto' : Maniero partikulara parolar propra a un persono.

'infrastrukturo' : Totajo del produktera forci e del produkto-relati qui konstitucas la materiala fundamento dil socio.

'interludo' : Inter du spektakli, che teatrejo o cinemo, od inter du emisi che-televizione, kurtatempe duranta komedieti ed/od amuzivi. (E.F.I.)

'«jaggery»' : «jaggery» qua anke skribesas «jaggeree» esas nerafinita sukro preparita per varmigar palmo-siropo. Ol uzesas por koquar dishi en la Indiana sub-kontinento (India, Sri Lanka, Pakistan).

'judo' : Kombat-arto de Japoniana origino.

'kalceo' : sinonimo di shuo. (vorto de latina origino)

'kataristo' : La kataristi esis hereziani precipue trovebla en sud-Francia e qui kombatesis energioze dal katolika Eklezio dum la XIIIma yarcento per kruc-milito durinta dum preske kinadek yari.

'kindo' : homala ento de la nasko til la adoleco (til 15 yari cirkume)

'knemido' : Luxoza pedovesto militistal quan la Greki dil Homerala tempo surhavis.

'kobrao' : venenoza serpento di tropikala regioni.

'logotipo' : Grupo de literi o de signi uzata kom emblemato di societo od fabriko-marko komercial. (vorto internaciona sub la formo logo, ma logo ja existas en la L.I. por navala utensilo). En la Franca existas la vorto « logotype » rare uzata, ma havanta la sama senco kam « logo » . Me do selektis ol por idigar olu ed evitar konfundo. Ica vorto existas anke sub ica formo en la Hispana.

'lontana' : altra vorto por : fora.

'lukumo' : orientala dolcajo.

'okurar' : evento qua efektigesas. E.g. : «La grand evento qua esis la nasko di Ido okuris ante la unesma mondo-milito».

' »mandala »' : Tibetana pikturo qua montras cirklo en quadrato kun tre diversa aspekti e kolori. Ol esas supozata esar suportilo por atingar la spiritala veko.

'manikeismo' : La manikeismo esas absoluta lukto inter du kontrea principi. Ol esas anke maniero judikar ulo sennuance kom tote bona o tote mala.

'mansio' : sinonimo di domo (latina vorto)

'megapolo' : giganta civito. (radiko trovebla en la Angla e Franca idiomi)

'metroo' : Lor la Ido-renkontri di 2014 en Paris, la ldisti volis uzar ica vorto por la subtera treno. E nur ica vorto pro ke li judikis ke « subtera treno » esas tro longa. Konseque, me rezolvis adopter ol.

'mujiko' : basaklasa rurano en carala Rusia.

'neolitiko' : Lasta periodo dil prehistorio.

'NIFO' : Ne identigita fluganta objekto, nomata anke fluganta diski od en kelka lingui : fluganta subtrasi. On supozas ke li vehigas exterterani en lia internajo.

'onomancio' : Kapableso predikar per la literi di persono-nomo, lua futuro.

'optimizar' : Ita vorto existas en la Angla, Franca e Germana patuazi. On povas vicee uzar sen steleto la vorto maximbonigar.

'paleolitiko' : Periodo di la antiqua stonepoko komencinte aproxim du milion yari ante nun e durinta til la debuto dil agrokultivo.

'pan' : Ita prefixo, venanta de la Greka linguo, uzesas en multa Europana lingui. Ol signifikas : tote, komplette.

'patuazo': nacionala, naturala, o matralla linguo. Interlinguo ne povas esar patuazo. Venas de la Latina patriensis qua signifika : patralla (matralla) linguo.

'piktogramo' : en certena skribarti ol esas mikra desegnuro qua reprezentas litero o vorto.

'pucho' : stroko di stato, violentoza chanjo di guvernerio. Germana vorto adoptita en plura Europana lingui.

'radiofono' : mashino por recevar brodkasti. La vorto radiofono vizas evitar la posibla konfundo dil vorto radio kun sunala od altra radii.

'resursi' : la resursi esas la richaji pri qui lando disponas. Oli esas anke la kapablesi e la interna richaji di persono od organizuro.

'rocketo' : Kosmospacala mashino provizita per specala motoro. Angle : rocket, Germane : rakete, France : fusée.

'samurayo' : Gardisto. Nomo dil membri dil anciena militistal klaso en Japonia.

'senso' : Instrumento qua konvertas mezuri a fizikala quantesi. Vorto trovebla en omna DEFIRS-lingui, ecepte la Franca (Angla, Germana, Hispana, Italiana, Rusa).

'sinkronaleso' : Misterioza koincidi neexplikebla rationale o per ja existanta cienco o savo.

'shako' : Militistal kapvestajo tre segunmoda dum la XIXma yarcento.

'shamanismo' : Praktiko di qua la skopo esas mediaci inter la mondo di la homi e la spiriti dil naturo.

'smartfono' : Moderna poshtelefono anke surnomizita « telefonilo inteligenta » en plura lingui. Omna DEFIRS-lingui konocas ita vorto venanta de la Angla „smartphone“.

'soyao' : Planto di qua la grano esas fabo oleoza. Ol esas veninta de la varma regioni di Extrema-Oriento. Ma la plu multa lidi preferas la formo : soyo.

'sponso' : meceno.

'termoluminecenco' : kaloral lumifado.

'TM-efekto' : Sentimento di antipatio quan on havas nekoncianta e nevole kontre lando e lua resortisanti, quankam li esas senkulpa, pro la mala agi da un de lua civitani kontre onu.

'toponimo' : Lok-nomo. Vorto de Greka origino trovebla en omna DEFIRS-lingui.

'tornado' : vortica ventego.

'totalitera' : rejimo di Stato en qua omna povi apartenas ad unika partiso qua toleras nula opozo.

'trajekto' : surirenda voyo por irar de loko ad altra loko. Ed anke la ago surirar ica voyo por efektigar onua voyajo. (vorto trovebla en la Hispana, Angla, Franca)

'yo' : popul-vorto signifika : saluto. Ol esas trovebla en la Usana Angla linguo ed en la Japoniana.

'yudo' : Israelido. Persono di 'yuda' religio.

'yudismo' : Monoteista religio dil yudi.

'xenofobio' : kontre-stranjera odio. Vorto de Greka origino trovebla en plura fonto-lingui di Ido.

SINONIMI

'jame' : nulatempe

kalceo : shuo

'lontana' : fora

mansio : domo

'sovente' : ofte

'travalio' : laboro

'ye bon merkato' : chipa

'donar la bonveno ad' : aceptar

GRAMATIKALA VORTI

‘ergo’ : do, konseque.

‘itaque’ : pro to, pro ico, camotive.

‘nihilominus’: malgre to, malgre omno.

‘quoniam’: pro ke.

‘utinam’: utinam dicesas kande on deziras ke ulo esez reala o realeskez : «Utinam li venos morgo !»

TRADUKURO DI MODERNA VORTI

arobase : arobo (informatiko)

«convivial» : Ita vorto qua existas en la Franca ed en la Angla signifikas : gastamika.

«compromis» : Ita radiko qua existas en diversa Europana lingui, miskomprenesas da la plu multa ldisti. Ol ne devas konfundesar kun la ldistala vorto : kompromiso, olqua havas tote altra senco. La maxim bona posibla tradukuro esas kurta perifrazo : meza solvuro.

hashtag : diez vorto (informatiko)

«to optimize (E), optimiser (F), optimieren (G)» : Me ja supre enduktis la vorto optimizar* ma on povas anke tradukar sen asterisko e facile komprenesar da omna ldisti per la vorto : maximbonigar.

site (archéologique) : loko (arkeological).

«sociétal» : Ita tote recenta vorto en la Franca linguo e qua ne troveblesas che omna dictionarii, nule relatas a la vorto societo en ldo, ma a la socio. Tamen ol havas diferanta senco de sociala, nam ne parolesas pri la sociala ordino ma pri lua strukturi. La maxim bona tradukuro en ldo, semblas a me esar : prisocia. E.g. «Ceci est un phénomène sociétal» = «lco esas prisocia fenomeno».

totalitaire : totalitera (uzata da S.Quarfood en 1938). Ma on povas anke uzar : totalitara.

Ica listo de vorti ne esas exhaustiva e povos kompletigesar future. Me ne volas diskutar abstraktite, ma me agas konkrete per tradukar e redaktar teksti e me koaktesas uzar o krear vorti qui ne esas oficala, ma qui esas bezonata pro la neceseso bone komprenesar.

IVAIN O LA KAVALIERO KUN LEONO

[Rezumo di lo preirinta : *Che la korto di rejo Artur, kavalieri interdisputas ed ula de li komencas rakontar un de lua aventuri eventinta en stranja etoso ed akompanata da stranja e desquietiganta marveli. Quik pos ca raporto s-ro Gauvain rezolvas departar ed ipsa serchar aventuro. Il ocidas misterioza kavaliero e persequesas da iracoza turbo. Pose, il asistas l'enterigo di ca kavaliero. Tandem, il amoreskas lua vidvino. Ma elta trauras e ne volas konsolacesar. Tamen, elua servistino*

changigas pokope elua opiniono ed el sucesas venigar lua protektato. Ilu tante plezas a la siniorino ke mariajo rezolvesas ante la veno da rejo Artur.

Rejo Artur por vidar la pluvo, varsas plena baseno de aquo adsur la perono, sub la pino. E pluvis per pluvo tre pezoza.

Poka tempo pose, sinioro Ivain iris armizita en la foresto e venis galopegante sur kavalo forta ed audacoza. E sinioro Ké rezolvis demandar la batalio nam, irga quala esez olua rezultajo, sempre il volis esar la unesmo lor la turniri e la kombati, nam altre il iraceskis. Il do venas koram la rejo por demandar ke il permisez a lu partoprenar ca batalio.

-Ké, dicas la rejo, pro ke co plezas a vu e ke vu demandis lo koram omni, ca kozo ne darfas refuzesar a vu.

Ké dankas lu pose il kavalkas.

« Se me povas irgamaniere shamigar ilu volunte me agos lo », pensas lore sinioro Ivain qua rikonocis ilu per lua blazono.

Il prenis sua shildo per la interna rimeni e Ké agis same koncerne la sua. Li frapas lia kavali per la pugni, abasas la lanci. On desproximigas li quale oportas. L'unu kontre l'altru li springas, obstinas frapar tante forte ke amba lanci krumplesas ed iras til la fendanta punto. Ma sinioro Ivain aplikas tante forta frapo sur Ké ke, adsuper la selo, la dicita Ké saltas e falas, e lua helmo jacas surtere. Plusa malajon ne volas agar a lu sinioro Ivain qua decensas adsur la tero e prenas la kavalo.

Ico esis meritita por sinioro Ké e plura personi mokis ilu.

-Ahi ! Ahi ! Quale vu jacas, vu qua desestimas la ceteri ! E malgre ico, lo esas yusta ke on pardonez co a vu cafoye, nam nulatempe antee ico eventis a vu !

Intertempe venis sinioro Ivain koram la rejo. Per la morso, il duktis la kavalo en sua manuo pro ke il volis retrodonar lu al rejo. Il dicis ad ilu :

-Sinioro, prenigez ca kavalo. Ico esus mala ago mea-latere se me ditenus ulo apartenanta a vu.

-Qua vu esas ? dicas la rejo. Me nule rikonocas vu kande vu parolas, me bezonas audar vua nomo.

Lore sinioro Ivain dicas sua nomo e Ké asomesas per la shamo. E tote shamoza, tote konfuza e konfuzega dicir ke sioro Ivain forfugabis. Ma la ceteri esas joyoza pri co. La prodajo esas esas granda okaziono di joyo a li. La rejo anke joyas ma mem centople plu granda esas olta di sinioro Gauvain qua prizis la prezenteso ed amikeso di Ivain multe plu kam olti dil cetera kavalieri.

La rejo venigas Ivain e pregas ilu, se il konsentas, raportar la sequo di lua prodaji nam il grande deziris informesar pri la tota aventuro. Il suplikas ilu dicar la vereso. Yvain naracas omno e la servo e la bona ago dal damzelo a lu e nula kozo obliviis. Pos ito, il pregas la rejo venar kom gasto a lua hemo kun omna kavalieri di lua sequantaro. Per aceptar li honorizos e joyigos ilu. La rejo respondas ke volunte, dum tota semano, joyoze il sejornos kun sua kompanuli en lua domo.

Sinioro Ivain dankas lu pro co. Li avancas rapide nam li iras rekte al kastelo. Ivain sendigas avan li kavalkero portante falkono grui-chasanta por ke l'arivo dil kompanuli

ne surprizez la damo e ke la servisti igez la domo bela por la rejo.

E la siniorino esas tre felica audar la novajo pri la rejo qua venas. Omni qui konocas elu esas kontenta e joyoza pri co. Ca damo imperas a li irar renkontre al rejo.

Renkontre al rejo di Britania li iras omni, kavalkante sur kavali di Hispania. Omni, li salutas tre alte rejo Artur unesme e pose lua omna kompanuli. Li dicas : « Bone venanta esas ta voyo qua esas plena per tanta proda viri ! Benedikata esez ta qua duktas li e donas a ni tante bona gastis ! » Avan la rejo la burgo esas bruisoza pro la joyo di la homi.

Silka tuki adportesas adextere, jacanta kom ornaji. Ek tapisi on igas pavizuri e tra la stradi on extensas oli. Kontre la varmeso dil suno on kovras la stradi per kurteni. La klosi, la korni, la kurvigita trumpeti tante resonigas la tota burgo ke onu ne povabus audar Deo tondrar. Koram la rejo dansas la yunini. Sonadas simpla fluti e fluti havante sep tubi, cimbali, tamburini e tamburi. Yunuli facas salti e prodaji di habilesos. Esas ulaspeca konkurso por esar la maxim gaya persono en la skopo donar la bonveno a rejo Artur.

La siniorino di Landuc ekiris, vestizita per imperiestrala robo franjizita per ermin-felo ed havante diademo kun rubin-ornamento sur la kapo. Cirkum elu presas la turbo ed omni dicas l'unu pos l'altru :

-Bonvenanta esez la rejo, sinioro dil reji e dil siniori dil mondo !

Il ne povas responder ad omni, ta rejo qua vidas venar vers il la siniorino por tenar ilua estribo. Ma ca gesto il ne volas expectar ed il hastas decensar de la kavalo. Elu salutas il e dicas a lu :

-Bonvenanta esez per cent mil foyi la reĵo sinioro ! Benedikata esez sinioro Gauvain, lua nevulo !

-En vua korpo e vua spirito, ho bela homino, esez nur joyo e tre bona aventuro !

Pose il embracas elu dum klemar elu – ed elu reciproke a lu – per la tota forteso dil brakii.

Pri la ceteri me dicos nulo nek quale la damo aceptas li, ma me nulatempe audis dicar ke homi tante joyoze gastigesis ed honorizesis e bone servesis. Koncernante la joyo me dicos nulo pro timo perdar mea tempo. Ma me raportos a vu la renkontro quan me volas rimemorigar hike, olqua eventis lor privata konsilo inter la luno e la suno. Ka vu savas to quon me volas dicar ? Ilta qua esis maestro dil kavaliere e qua super omni reputesis ya darfas nomizesar suno. Me dicas lo pri sinioro Gauvain per qua la kavaliere esas tote enluminata quaze suno dum la matino. Lu lansas sua radii e donas klareso en omna loki ube lu expansesas. Per ica suno brilas la luno, l'astro unika, qua havas granda raciono e politeso. Me ne dicas lo nur pro lua granda reputeso ma pro ke la yunino nomesis Luneto.

El esis afabla brunetino, tre aceptema e sagaca. El quik havas bona relati kun sinioro Gauvain, qua afecionas elu e qua amas elu e qua nomizas el sua amikino, nam el evitigis la morto di tre kara amiko di ilu. Il ofras ad el esar elua servisto. El naracas a lu e konversas quale tre defacile el persuadis tante bone la siniorino ke elta rezolvis havar sinioro Ivain kom spozulo e quale el

celis ilu al okuli di ti qui serchis ilu. Sinioro Gauvain multe ridas pri to quon el raportas a lu ed il dicas :

-Mea damzelo, me donas a vu, por la tempo kande plezos a vu, kavaliere quale me esas. Ne kambiez me por plu bona ! Me esas a vu e de nun voluntez esar mea damzelo.

El dankas ilu. Tale amba amikeskis. La ceteri flirtis nam esis vere ibe nonadek damzeli bela e jentila, saja ed afabla dami anke e apartenanta ad alta nobelaro. Kun eli li ne povis amuzar su sensuale.

Fininte lua seĵorno, la reĵo preparigis lua departo. La kavaliere, dum la tota semano pregabis ed esforcabis grande por persuadar Ivain departar kun li.

-Quale, dicit sinioro Gauvain, ka vu esus de ti qui valoras min multe pro lia spozino ? Li esez konsputata ye santa Maria ! Ilu devas emendesar ta qua havas bela damo kom spozino o kom amikino. Ne esas justa ke, pro ke el amoras ilu, il perdez ilua reputeso e lua valoro.

« Certe ico ne esos vua unika privaceso, se vu divenos mem plu mala. Nome la muliero riprenas rapide elua kordio ed esas justa desestimar ta qua perdas sua valoro ed oblivias ol en la amoro. Unesme esas kreskonta vua valoro. Ruptez la morso e la harneso ! Ni turniros, vu e me, por ke onu ne nomizez ni jaluzi ! Vu ne darfas esar revema ma frequentar lukti e turniri, mem se vu ne esas entuziasmoza por co. Ta qua ne movas divenas revema ! Oportas ke vu venez kun ni. Me havas nulo altra por dicar.

(Duro sequos)

RENKONTRO POR LA ADEPTI DI LA L.I. DI LA DELEGACIONO EN PROVINS (26ma – 30ma di septembro 2018)

Por la interesati on konsilas unesme la IBIS-hotelo di Provins sat chera ma kun aceptebla preco. Yen sube la informaji pri ol per « click »-ar sur la retala donataji :

<http://www.ibis.com/fr/hotel-0856-ibis-provins/index.shtml#overview>

L'adreso dil hotelo esas : IBIS-Hôtel – 77, Avenue du Général de Gaulle,
77160 PROVINS, France

La telefon-numero esas ; (+33)1/60 67 66 67 – Fax : (+33)1/60 67 86 67

E-mail : HO856@accor.com

Existas anke posibleso trovar individuala chambri che la habitanti, kelkafoye ye chipa preco :

https://www.airbnb.fr/s/Provins--France/homes?checkin=&checkout=&utf8=%E2%9C%93&s_tag=NrL4TyY4&allow_override%5B%5D=

Por la linguala problemi, rezultanta de la serchado di posibla lokaco, me esas pronta helpar. Eventuale, anke la du cetera organizanti dil renkontro.

Bona lokaco e bona sejourno ! (lokacez tam rapidamente kam ico esas posibla)

Plusa informi pri Provins (en la Franca). Ti qui volas havar repasti ye bon merkato (chipa) pensez irar al restorerio La Farandole en la Centro komercal E. Leclerc - Avenue de la Voulzie -77160 Provins – Tel 01 60 67 72 70

<http://www.provins.net/fr/restaurants.html>

La famoza turmo Caesar en Provins.Ol esas quaze la simbolo dil urbo.

Savigo da nia amiko Robert Pontnau por gastigesar en Provins

En Provins esas kampeyo. La gareyo por l'automobili esas gratuita. Preco por la kampeyo esas 15 € nokte por un o du personi. On ne mustas rezervar frue. Hike internet-adreso <https://www.campinglalicorne.com/>

La indiki facesas en facile komprenebla linguo Franca.

TURISMO EN FRANCIA

LA CHINIANI VARTESAS

Operaco sedukto. La regiono Francilia signatis recentamente kontrato pri partenereso kun Fliggy, la platformo di voyajo surlinea dil giganta organizuro Chiniana Alibaba, por atraktar turisti dil Mezo-Imperio (un de la tradicionala nomi di Chinia NDLT). Sejornante lore en ta lando, Valérie Pécresse, prezidantino dil regiono Francilia,

esperis kaptacar parto de la 270 million viziteri di ta interretala pagino. Nome la Parisana regiono, unesma turismo-skopo mondala, esas nur ye la sepesma rango dil regioni maxim frequentata dal Chiniani. La maxim recenta tendenci carelate esas tamen pozitiva. Pos la diminuto sequinta la atenti di 2015, ica turisti retrovenas a Paris. Pasintayare, 1,1 milion de li vizitis la chefurbo di Francia, t.e. kresko de 19%

kompare a 2016. Ita klientaro havas importanta kompro-povo e spensas averaje 200 euri po dio e po persono.

KANDE LA TURMO EIFFEL PROTEKTESAS

Absoluta sekureso – La unesmega parieti vitra, de le 450 qui balde protektos la klozajo dil Turmo Eiffel, pozesis e desvelizesis recentamente, lor l'okazono di vizito di konstruktayo. Segun demando dal polico-prefekteyo, ita granda paneli transparenta protektanta kontre la kugli – ye 3 metri alteso e 6,5 centimetri dikeso – komencis dispozesar en du loki: alonge la kayo Branly, inter la westala e nordala pilastri, e avenuo Gustave-Eiffel, inter la sudala ed estala pilastri. « Ico esas la monumento maxim famoza en la mondo. Pro to, povus esar ke certena organizuri, qui dezirus shokar l'opiniono publika, atakez olu », tale explikis Bernard Gaudillère, prezidanto dil Societo por exploto dil turmo Eiffel (Sete), aludante la minaco terorista. Samatempe kam la pozo dil dicita parieti, importanta labori, komencinta dum la monato

septembro, pasintayare, e previdita por sekurigar plu bona marcho-facilesa e plu bona experienco di vizito, entraprezesis, konceptita kun evidenta aspekto sekuresal. Por atingar la klozajo, la viziteri mustos exemple trairar unesma sekureso-kontroleyo konsistante ek laterala enireyi protektata per fera greti, pose duesma, se li deziras acesar la etaji dil turmo. « Plu kam 420 termini kontre la arieta vehili dispozesos cirkum ca konstrukturo », anke savigis Alain Dumas, teknikala direktanto di la Sete. Importanta rifujo, evaluata ye plu kam 35 milion euri, »tote pagata da la Sete », volas precizigar Bernard Gaudillère, ilqua asertas ke la Parisani ne spensos mem un centimo po ico.

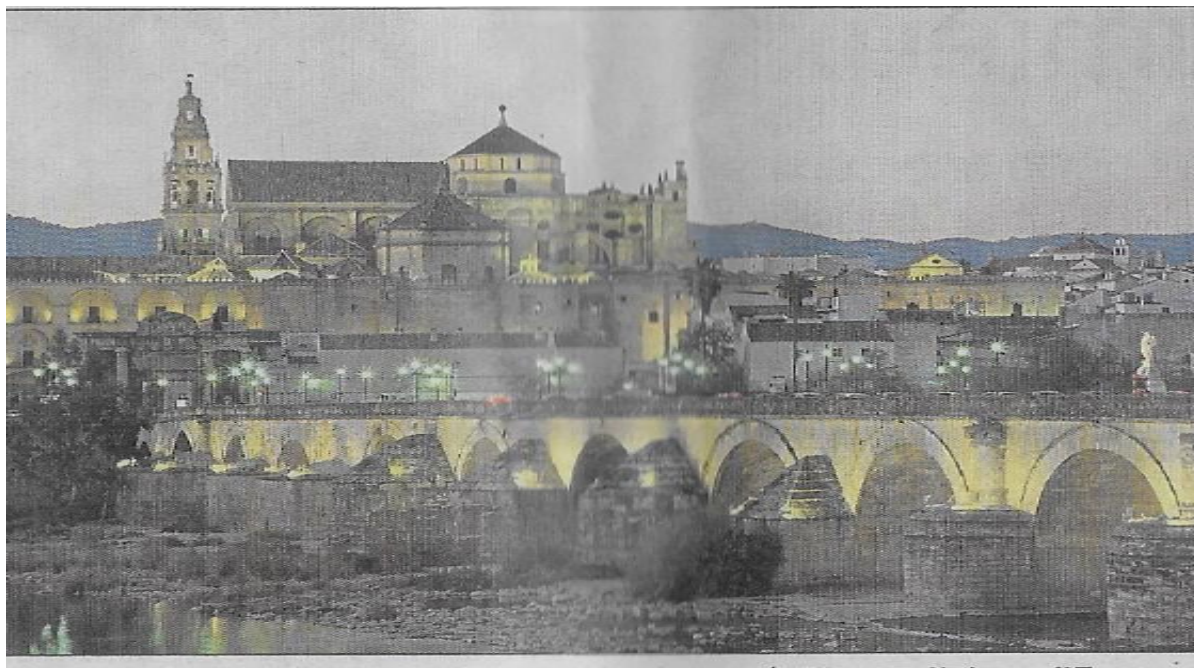
TURISMO POR LA SEMANO-FINO

LA BELA OKULI DI CORDOBA –

HISPANIA : *Ca urbo Andaluziana posedas richeso historial ed arkitektural remarkinda.* – Bonveno en Cordoba, civito di tolero e di harmonio inter la populi e la religii. Hike, en sud-Hispania, mohamedani, hebrei e katoliki

kunvivis longatempes en konkordo preske perfekta. Ita unione posrestas ankore hodie en la richeso historial ed arkitektural dil centro di Cordoba, rangizita che la patrimonio (heredajo) mondal dil UNESCO. Komencante per la moskeo-katedralo, konsiderata kom la monumento islamal maxim importanta di Ocidentto, kun olua eleganta foresto petra de koloni.

Stradeti streta e baroka

La moskeo-katedralo, un del maxim bela edifici religial di Europa

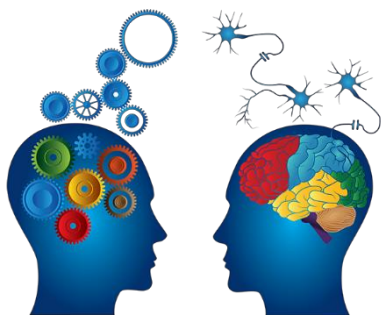
Dum promenar interne dil moskeo-katedralo, on impregnesas per la historio di Cordoba e di tota Andaluzia. On atingas la kolmo dil baroka stilo Araba en la *maqsura* e la *mihrab* : muluri, mozaiki Bizancana, arabeski ed epigrafi en literi *kufia* (Araba) intermixesas en streta harmonio. Pose on vagados en la stradeti streta e baroka di La Juderia, la anciena quartero Hebrea, qua aspektas tote oriental. La sinagogo, la casa *Andalusi* e la *casa de Sefarad* memorigas pri la historio di ca parto del urbo.

On povas anke marchadar en la quartero di San Castillo famoza por lua florizita *patio*-i. On haltez an la numero 50, calle San-Basilio. Pro lua sulo ek ronda rivero-stoni e lua muri kalkizita, kovrita per poti de geranii e de pelargonii (« pelargonium »-i) blue farbizita, ol esas un de la postkarti di Cordoba. Fine, pro quo ne finir la jorno per instantly di destenso en la *hammam* (balneyo segun Araba stilo) Al Andalus. La dicita loko es splendida pro lua stilo oriental havanta arkadi ed *azulejo*-i (ornita kareli fayenca difuzita en sud-Hispania e Portugalia), ca omno lumizita per bujii. Magiala ed eklandiganta ico esas.

PROVERBO : Qua semas omnaloke, rekoltas nulaloke.

La hipnoto : stando inter vigilanteso e dormo

Dum longa tempo ol forpozesis sur la fako dil scienci okulta, dil magio e mem dil iluzioneso. Ma hodie, la funkcionala imajaro medikal, posibligante vidar la cerebro aktivesar en reala tempo, demonstras la realeso dil hipnoto.

Ni omna travivis instanti kande, koncentresanta pri ideo, okupado, spektaklo o sento, ni perceptis nur nepreciza koncio koncernante nia cirkumajo. Havante aperita okuli, ni regardas nulo, ni audas apene kande on parolas a ni, ma ni ne askoltas e la tempo semblas cesar ekzisti. Ni esas hike, ma ni esas mentale absenta, nam nia spirito esas altraloke, quaze deskonektata de la realeso.

Ico povas eventar avan la maro kande, okupata kontemplar ed askoltar la movado dal ondi, ni oblivias la cetera mondo. Od avan fairo di kameno kande, havante la okuli fixigita vers la flami, ni esas nesentiva a lia krepitado, a lia kaloro...od a l'amiko qua parolas a ni. Od anke kande, sidanta por juar kin minuti di ripozo, ni subite koncieskas ke du hori pasis, ke ni sentas koldeso, ke la dineo brulis o ke la telefonilo sonas. E tamen ni ne dormis : pruvo pri co esas ke nia spirito ne cesis vagadar de imaji konfuza til nedistingebla memoraji od, inverse, havante astoneganta precizeso.

Ita experienci esas omna aspekti dil hipnotala stando. Simile a sioro Jourdain (persono di komedio dal Franca skriptisto Molière NDLT) qua parolis proze sen savar lo, ni omna travivas instanti en hipnoto-situaciono, stando quan ni ignoras maxim ofte ma qua esas tam naturala kam la vigilanteso e la dormo, e dum olqua la koncianteso estompesas profite al nekoncianteso.

Modifikata stando di koncio

La termino hipnoto (veninta del Greka vorto *Hypnos*, deo dil dormo) uzesas unesmafoye dum la XIXma yarcento da Angla kirurgiisto, James Braid, qua konsideris ol quale "stando di dormo nervalo" diferanta del ordinara dormo. Il duktas ilua kuracati per demandar a li regardar fixe brilanta objekto ye triadek centimetri de lia okuli, dum ke il parolas a li per voco monotona, unesme por ke li ne laxigez lia atenco, pose per inspirar sugestaji a li en la

skopo influar li. James Braid havas la merito savigar ke la hipnoto ne dependas de influo-povo propra dil hipnotisto, ma di savo e di tekniko, ke ne existas ula fluido magnetala iranta del operacanto al koncernata persono e ke lo esas neposibla realigar la hipnoto sen la konsento e la fido di ca laste dicita. Il demonstras, ultree, per lua experimenti la tota importo e l'efikiveso dil sugesto parolala.

Kande dum la stando di vigilanteso, l'atenco kaptas la tota cirkumajo, en stando di hipnoto ol koncentresas a unika temo (voco dil hipnotisto, objekto, imajo, sento, muziko, edc.), til tala grado ke la persono hipnotigita perdas pokope la kontakto kun to quo cirkondas lu ed eniras realeso interna. La majoritato de la fleganti per hipnoto definas olta kom « modifikata stando di koncianteso » tam diferanta de la dormo (malgre to quon povus kredigar lo « Dormez, me volas ico » dil spektakli pri hipnoto) kam de la stando di vigilanteso dum olqua ni povas rezonar, utiligar nia savaji e memorigar nia memoraji.

Inter la realeso e la spektaklo

Dum la komenco dil hipnoto, la parto koncianta dil spirito esas pokope inhibita e la nekoncianteso – subjacanta ma ignorata en stando di vigilanteso – divenas mastro en la internajo: kande omna formo di vigilanteso abolisesas, la koncernata persono esas la sideyo di pensi nebuloza, di imaji nedistingebla, di nepreciza impresi, di memoraji quin lu sentas sen retenar oli. E la sugestio a qui lu povas submisesar esas tante plu forta ke lu ne analizas ol ed havas sur oli nur restriktita dominaco.

La stando hipnotala – on dicas anke franco hipnotala – korespondas kun modifiko dil vigilanteso normala dum qua ni mantenas, se ne la kontrolo, adminime la kapableso di dicerno e konseque di reakto koncernante to quo eventas a ni, dicesas a ni, imperesas, konsilesas o sugestesas a ni.

En hipnoto-stando, la parto koncianta di nia spirito pozesas eskarte profite a lo nekoncianta, di qua la kontenajo neacesebla al koncianteso inkluzas omnaspeca imaji, soni, senti, emoci, odori, gusti, savar quale esar e laboro-savo, imperi familial o social ed experienci havante pezo emocal tante forta ke ni inkluzis li en ol (represita dicas la psikologiisti).

Pluse, la progresi dil imajaro medikal evidentigis la realeso cerebral dil stando di hipnoto. Li posibligas videskar olua mekanismi subjacanta e demonstras aparte ke la hipnoto funkcias per modulacar l'aktiveso di du regioni cerebral asociita al atenco ed a la koncentreso.

Kontree a prejudiko misopinionanta, la kuracato en hipnoto-stando mantenas parto de reaktiveso nam lua nekoncianteso defensas lua interesi. Nul hipnotisto povas duktar onu agar to quon onu refuzas, to quo esas kontrea ad onua etiko od endanjerigas onu. E regretinde por la verki pri fiktivaji: nulu saltos trans la fenestra pro ke hipnotisto sugestas ico a lu!

Kompense, on savas hodie ke la nekoncianta memoro esas sempre parcelala e ke la parolo dil hipnotisto povas instigar lu plenigar lua lakuni per rikonstrukto parte artifical. Tale, la

instanci judicial Usana konfrontesis dum la yari 1970ma a vera epidemio koncernante « memoraji » pri misuzi sexual trovata per hipnoto, ma qui pos exameno serioza revelesis esar tote nevera.

Ne parolesas hike igar dubitinda la realeso dil spektakli pri hipnoto qui vidigesas 'sovente' (ofte) che-televizione, ma adportar kelka precizigi a li. Tala emisi transmisas al publiko la sentimento ke la hipnotisto posedas povo kelke magial koncerne la hipnotiziti ed ico ne esas hazardo : la hipnoto por spektaklo mustas agar spektaklatre e la hipnotista artisto mustas sucesigar la teatrajo. Lu havas nul aparta povo, ecepte olta quan grantas a lu lua edukado profesional a tekniko e lua granda savo pri la psikologio. Pluse, lu lernis evaluar la kandidati e selektar inter li la « maxim bona protagonisti », t.e. ti qui esas maxim aceptema al hipnoto. Nome 15% til 20% de la habitantaro esas rezistema al hipnoto, ico ne signifikas ke li ne esas hipnotigebla, ma li esas nur desfacile tale. Omnakaze, lo esas neposibla hipnotigar ulu qua refuzas ico nam la hipnoto sempre postulas partopreno dal koncernata persono. Ti qui acensas adsur la ceneyo agas lo tote libere e konsentas por hipnotigesar.

Longatempe, la hipnoto e la standi hipnotal konsideresis kom supernatura ed omno indikas ke la druidi, la sorcisti e la shamani rekursis ad ol. Pose, dum la XVIIIma yarcento, Franz-Anton

Mesmer developis lua teorio pri la magnetismo, segun qua existas en la homala korpo fluido ye qua posiblesas agar e la mediki komencis interesesar pri la « dormo magnetal ».

Olta ne esas altra kozo kam la hipnoto e, en 1840, la kirurgiisto Angla John Elliotson utiligis ol unesmafoye kom anesteziiganto en medio hospitalal. La dicita principio aceptesis kun granda suceso...qua tamen rapide dekadis pro la invento dil kloroformo e dil anestezio kemial... Depos kelka yardeki, la hipnoto retrovenas kom alternativo o kom helpivo por anestezieso generala por la kirurgia interveni lejera o bazal e, dum preoperaco-periodo, por diminutar la *streso* (tenseso psikala) e la anxio dil kuracato.

Komplemento terapial

Depos 2003, existas instrukto profesional ed atesto universital pri medikala hipnoto, qua de nun agnoskesas kom efikiva komplemento terapial.

Ultre la akompano medikal lor severa patologii, la apliki dil hipnoto extensesas hodie al korpala doloro, al kuracado dil anxio, dil trubli depresal, dil *streso*, dil pavori neracional, la dependo de certena substanci (del tabako, nutrivi, edc.) e di la trubli dil konduto.

Ed omno instigas pensar ke ca terapio havas bela futuro avan su.

(Artiklo da CATHERINE LEJEUNE publikigita en *LES VEILLES DES CHAUMIERES*)

« Generalo » Pancho Villa

Sube esas texto ekstraktita de la libreto MOZAIKO di la Sueda Ido-biblioteko. Ol evas de 1914 e lua subtitulo esas : Fragmento de moderna bandit-romano.

Pancho Villa

La tropikal peizajo esis marVELOZE bela, e per terasi kun abundanta vejetivaro ol decensis vers profunda streta valo. Trans kelka disto su desegnis l'akuta somiti di Sierra Durango avan azura cielo, de qua la suno di Mexikia sendis sua varmega radii.

Pos rapida mi-horala kavalko ni vidis giganta polvonubo levar su de la fundo dil valo ed observis forta detachmento avancanta. La tota trupo esis kavalkanta, e kande ol proximeskis, ni povis dicernar la Mauser-fusili dil kavalkanti kun lia bandolieri, lia « sombreros » (chapeli) di omna modeli e grandesi, lia bunta zoni e lia piktinda cetera equipuro. Li pulsus avan su grandega trupo de blanka mutoni, milo adminime, mutonaro raptita de ula « haciendo » (farmajo) en la distrikto. Ma esis ne nur la raptajo quan li kunportis. En Parral, dum la kurta tempo kande li esis okupanta ta urbo, li sucesis

La korespondanto di Kaliforniana jurnalo naracas :

En Mapimi, mikra mino-komono en la stato Durango, me konoceskis la bandit-generalo tante famoza pose. Esis dum la tempo dil antea Mexikiana revoluciono.

La mikra urbo esis revoltanta. Parto del kombateri dil federiti asemblies ibe e vartis nur rinforco por komencar la militala kampanio. « Li venas, li venas ! » sonesis subite voci de omna lateri, e Raoul Madero acensis kavalo por kavalkar renkonte al kamaradi. Me lansas me rapide adsur la selo por akompanar il.

extorsar ek ol militala tributo de 180,000 pesos (450,000 franki), pluso tre bezonata da la militala kaso.

La detachmento arivinte en Mapimi, olua komandanto lojeskis en la sama hotelo quan me habitis. Banditi deskriptesas ofte kom viri kun bonvoloz aspekto, polita manieri e konduto bonhumoroza, ofte espritoza, ma hike me havis avan me bandito di la pura, anciena tipa speco kun nigre-bruna karnaciono, sovaja feroce okuli e provokive brutala manieri.

La matinala kavalko ecitis ilua apetito, ed il manjegis. Kande la maxima hungro esis kalmigita, ni drinkisboteledo de vino e me invitis il ed ilua amiko Raoul Madero pasor la vespero che me. Li aceptis la invito.

La vino laxigis lua lango, e me astonegesis da la sincereso kun qua il naracis la fablatra historio di sua sangoza vivo. Komode su sternante sur

divano e fumante sen interrupto sua « cigarros de hoje », cigareti envolvita en maizfolii, il deskriptis per forta vivaca kolori sua yunesal aventuri e ta eventi qui determinis ilua kariero e facis ek il tala « guerillo » quala il esis.

Pancho Villa naskabis en la stato Durango ed evis 33 yari, kande me konoceskis il. Ilua gepatri posedabis « rancho » (solitara domeno), ed en olca il parkreskis en nerestriktita libereso, en ica lando di kombato e lukto, juanta la agadoza e salubra vivo, qua hardigas la muskuli e stalizas la volo.

La patro mortis, e de lore il mustis kultivar ed administrar la rancho, ube il lojis kun sua matro e yuna fratino. Il deskriptis elca kom bela, nigr-okula puerino kun ardoroza temperamento e pasable koketa. La yunularo dil distrikto aspiris elua favori, ed el esis mem objekto di adoro da distriktal oficisto.

Yen ul bela dio el desaparais ante sua katekumenal konfeso. El esis raptita. Nul altru kam la distriktal oficisto povabus seduktir el a fugo, nam il ipsa desaparais samtempe kam elu.

La frato trovis ke tal insulto ad ilua familio esas delavebla nur per sango. Il jetis sua bona karabino sur la dorso, acensis kavalo ed akompanata da sacerdote, qua esis ilua intim amiko, il komencis serchar la gefuginti.

Il trovis li, ed un mihoro pose li esis mariajita segun ilua impero. Kande frugala repasto mariajala konsumesis, Pancho Villa koaktis la nova spozulo redaktar sua propra mortal akto, e kande ica esis legale parskribita, il sendis kuglo tra la kapo di sua bofrato. Apud la hastoze apertita tombo la sacerdote facis kurta funeral prediko ; pose omni tri saltis adsur sua kavali ed retrovenis al rancho.

Tala eventi ne esas rara en Mexikia, la lando di la lincho-lego, ma la desaparado di la distriktal oficisto vekigis la atenco dil rurala polico, la « rurali ». On facis inquesto, qua rezultis ad arestal mandato kontre Pancho Villa. Ol esis exekutenda da jendarmo-serjento, ma to divenis por ilu fatala komiso. Fusilpafo mortigis il bruske, e pos ica duesma ocido Pancho Villa fugis aden la monti.

Ibe il vivis dum 15 yari kun du « cow-boys » proskriptita same kam ilu, ed afrontante omna embuski e trapi ed omna persequi. On promisis premio de 20,000 pesos (50,000 franki) po ilua kapo, ma la monti di Durango e Chihuahua esis sekura refujeyi. Il vivis per raptado, spoliis la farmeyi, raptis la brutaro, violente furtis de voyajanti, kande chanci su prizentis.

Ma la jendarmi grantis ad il nula paco. L'alta premio po ilua kapo ecitis lia zelo, ed inter li e la temerara bandito eventis okadeko de intershoki, en qui 43 « rurali » trovis sua morto. Komparata kun tala Fra Diavolo, la vendetta-heroi di Korsika esas pura fuseri.

Pancho Villa vundesis ok foyi, ma nultempe serioze. La kugli nur skrapis il.

Ma fine la politiko, qua divenis la salvilo di tanta banditi, apertis ad il voyo ad honesta retreto, e kande Francisco Madero levis la standardo dil rebeleso kontre Porfirio Diaz, Pancho Villa decidis probar sua fortune kom partisano. Il sucesis, ed ilua rehabilito sancionesis da Madero per la general-epoleti.

Ravisanta lando !

Mea neordinara gasto facis pauzo en sua naraco, ma balde komencis parolar itere por klarigar a ni ke, quankam la unesma parto de la romano di lua vivo ya esabis kelke

« nekonvenanta », il tamen elevis su til la rango, honoro e digneso di heroo nacionala, apogo di la futura gubernio, e per to efacis sua anciena pekala registro

Ma malgre omno, ne ja pasabis 14 dii ante ke il exekutis banditala prodajo qua ombrizis omni lua antea.

Esis la morga dio pos la okupo di Parral. Akompanata da sua olda vivoguardo, la du « cowboys », de la Rinaldo-tempo, e du altra « frati liberesala », il iris a la Banco Minero (la banko dil minproprieteri).

La kaso esis apertita, ed il prizentis su per la sequanta paroli :

« Mea nomo esas Pancho Villa. Kad vu voluntos esar sat komplezema por informar me pri la grandeso di la sumo quan vi nun posedas ? »

-« 50.000 pesos, sioro kolonelo », respondis la kasisto.

Villa acendis quietege sua sigareto, pos to il tiris revolvero ek sua zono ed pozis ol sur la tablo.

« Bone, sioro, ka vu komplezus livrar a me ta sumo ? Me bezonas nun precize tam multo, ma « muy pronto » (tre balde) ! »

La drako qua surveyis la trezoro, ne vartis por audar ta demando dufoye. Tamen il audacis pregar ke la « generalo » voluntez, po la pekunio, donar ad il quitiguro en la nomo di la federala gubernio.

Villa havis nulo respondenda ad ica polita solcito e prenante plumo e formularo plenigenda de la tablo il skribis : « En Banco Minero di Parral me inkasis sumo de 50,000 pesos, qui,

esante milita tributo, ne esas retropagota da la federala aŭtoritato. *Pancho Villa.* »

La kasisto volis protestar, pro la formo, ma Villa interruptis il per sequanta paroli :

« Via banko donis pretaĵo a la revolucio di Orosko e vi tro longe furnisis pekunio a la Nordo. Por variar, donez anke obolo a la Sudo. »

Dicante ico, il pozis la bankbilieti en sua posho e departis kun afabla « mucho gracias, señor » (multa danki, sioro).

Oficiro en la federala armeo, konseque ilua armofrato, kompletigante ica fakta historio, naracis a me, ke la profitiganta inkurso aden la urbo ne restriktis ad ita. Dum la sama antedimezo il vizitis altra komercerii, e ta viziti donis ad il kom profito la sumo de 465,000 franki. De ica sumo il livris a la gubernio di Madero 136,000 e retenis la restaĵo por su ipsa.

Helpero tante entreprenema meritis malgre to sua rekompenco, e Francisco Madero ne esis homo, qua oblivis sua fideli. Pancho Villa nominesis kom generalo, e, quo esas maxim bona, kom generalo dil jendarmaro, to esas la ĉefa komandero di ta « rurali », kontre qui il tante longatempes kombatabis e qui promisis premio po ilua kapo.

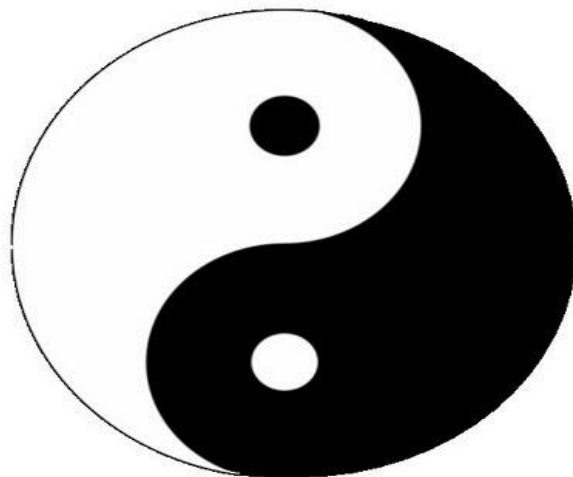
Kad esas imaginebla plu granda ironio dil fato ?

Ma en Mexikia omno esas posibla, e la fantazio dil roman-aŭtoro, irge quante ol esas sukoza, feblasas relate ta realaĵo, quan ofras la interna milito di Mexikia.

(Trad. P.A.)

TAO-TE-KING

Sequo duadekesma

LIX

Por duktar la homi e servar la Cielo,
nulo es plu bona kam la modereso.
Nome, nur la modereso posibligas traktar frue la aferi.
Per traktar frue la aferi,
on akumulas e duopligas la forci di la VIVO.
Danke la duopligo dil forci di la VIVO,
on dominacas omna situacioni.
Se on dominacas omna situacioni,
nulu lore konocas nia limiti.
Se nulu konocas nia limiti,
ni povas posedar la mondo.
Se on posedas la Matro dil mondo,
on aquiras duro eterna.
Lo esas la SENCO havante radiki profunda,
ferme enplantacita,
dil vivo eterna
e dil modo eterna di kontemplado.

HISTORIO DI ROMA

LXXI. VIRIATHE LA LUSITANIANO.

Viriathe, naskinta kom Lusitaniano, unesme mercenario pro neceseso, pose chasisto professional, raptisto pro lua audaco, fine armeestro, deklaris milito al Romani, e vinkis intersequante lia generali Claudius Unimanus e C. Nigidius. Por demandar la paco al popolo di Roma, il preferis esar ankore sendomaja kam desvinkinta ; ma, pos livrir omno cetera, pro ke on retenis de lu mem lua armi, il ristartis la kombati. Caepio ne havante altra moyeni por vinkar ilu, pagis tre chere du de lua gardisti, qui ocidis ilu dum ke il dormis sur la nuda tero. Ita vinko, quan on komprabis, desaprobasis dal senato.

LXXII. M. EMILIUS SCAURUS.

Marcus Emilius Scaurus esis nobela, ma povra ; nam ilua patro, quankam patrica, agis pro neceseso, la komerco di karbono. Il ipsa unesme hezitis kad il sollicitus la honorumi di kariero politikal o militistal, o kad il divenus bankisto ; ma pro ke il esis eloquentia, il apertis tale a su la voyo dil glorio. Unesme, en Hispania, ube il meritis militistal rekompensu ; pose il esis soldato sub la komando di Orestes en Sardinia. Kom edilo, il esforcis multe plu judiciar kam celebrigar ludi. Kom pretoro lor la milito kontre Jugurtha, il aceptis tamen subornesar per la oro di ca Numida rejo. Kom konsulo, il ediktis lego kontre la luxu e lego koncernanta la voto dil filiuli di emancipita sklavi. Uladie kande il pasis avan la pretoro P. Decius, lore sidanta sur sua tribunalo, il imperis a lu staceskar, laceris lua togo, ruptis lua sidilo, ed interdiktis al civitani turnar su a Decius por obtenar judicio. Dum lua konsuleso, il submisis la Liguriani e la Gantiski, e vinkis ca populi. Kom censoro, il konstruktigis la voyo Emilia ; la ponto Mulvius esis anke lua verko. Il esis tante influanta, ke lua avizo personal rezolvigis Opimius armizar su kontre Gracchus ; pose Marius, kontre Saturninus e Glaucia. Ilua filiulo desertabis sua posteno ; il interdiktis a lu aparar koram sua patro ; vexata per tala publika insulto, la yunulo suocidis. Scaurus, dum lua oldeso, akuzata dal plebeyo-tribono Varius, ulagrade koaktir la federiti e la tota Latium militeskar, dicis al popolo : « Varius di Sucron asertas ke Emilius Scaurus koaktis la federiti militeskar ; Scaurus negas ico : qua de la du, vua-judike, meritas plu bone kredesar ? »

LXXIII. L. APPULEIUS SATURNINUS.

Lucius Appuleius Saturninus, tribono sediciema, en la skopo bone estimatesar da la soldati di Marius, facis lego per qua on devis disdonar a singla veterano cent *arpenti* di sulo en Afrika. Lua kolego Bebius opozesis pri co : il instigis la turbo stonagar ilu e

koaktis ilu departar. Dum ca dio ipsa kande il adparolis la popolo, pro ke la pretoro Glaucia, dum judiciadar, deturnabis del asemblo parto de la asistanti, Saturninus ruptis la sidilo dil pretoro, por divenar plu populara. Il subornis, en la klaso dil filii di emancipiti, ula aventurero pri qua il volis kredigar ke il esis la filiulo di Tiberius Gracchus. Il venigis kom testo di ta trompo, Sempronia, fratino di le Gracchus ; ma nek la pregi nek la minaci povis rezolvigar elu agnoskar la viro qua volis senhonorigar elua familio. Saturninus, rielektita kom plebeyo-tribono, pos l'asasino di Aulus Nonius, lua kunkandidato, sendigis nova kolonii a Sicilia, ad Akhaia, a Macedonia ed utiligis por la kompro di nova sulii la oro quan Caepio furtabis per la ruzo o per la krimino. Il interdiktis furnisar aquo e fairo a ta qua facabus juro ad ilua legi. Pro ke granda nombro de nobeli opozesis a ta kondiciono tiranal , la tondro grondis : « Kalmigez vi, il dicis a li, o la grelo falos. » Metellus la Numido preferis la exilo kam facar la postulata juro. Saturninus, nominata triesmafoye plebeyo-tribono, egorjigis, sur la Marso-agro, Memmius, kunkandidato di Glaucia, lua satelito, quan Glaucia volis divenigar pretoro. Motive di dekreto dal senato qua preskriptis al konsuli sorgar por ke la republiko subisez nula domajo, Marius persequas Saturninus e Glaucia en la Kapitolio, siejas li ibe, danke tre habila ruzo, tranchigas la kanali qui povis furnisar aquo a li, e obtenas lia submiseso : malgre ico il ne satisfacis sua promiso a li. La kapo di Glaucia ruptesis, e Saturninus, qua fugabis vers la palaco dil senato, ocidesis per frapi de stoni e de teguli lansita de la suprajo dil tekti. Senatano, nomata Rabirius, kaptis lua kapo, e igis ludilo de ol, dum promenar ol lor festini.

NIA POEZIALA ANGULO

LA SOMERNOKTO

Kande lumo di brilanta Luno en la bosko difuzesas ;

Kand odoro kun aromi di la filio en la brizi venas,

Men ombrizis pensi pri la tombo di la kari, e me vidas en la bosko

Nur krespuskular, la flori nun ne plus exhalas.

Ton kun vi me juis, vi mortinti ! Cirkum ni la brizo suflis a l'aromo,

Tu plu bel pro Luno esis, Tu, ho bel Naturo.

Friedrich Gottlieb KLOPSTOCK (segun tradukuro da ANDREAS JUSTE)

HOMEROS

L' ILIADO

Rezumo di lo preirinta: . *Pos ke lua fratulo Ménélaos vundesis, rejo Agamemnôn incitas zeloze la Akhaiani a milito balde komenconta. La kruelaji debutas senfriste ed esas hororinda. La Akhaiani komencas desvinkar lore Deino Hèrè rezolvas intervenar per suplikar Zevs qua paroleskas. Plu tarde Deino Athènè instigas Diomèdès kombatar sucesoze Arès la milito-deo. Pro diskurso dal divinisto Hélénos la Troiani rihavas kurajo e la milito divenas mem plu frenezioza. Senesperigita la spozino di Hektôr iras renkontre ad elua mariajito kun elua infanteto. Hektôr renkontras Paris ed esas provizora ceso dil kombati. Pose, Hektôr defias la Akhaiani e Menelaos volas luktar kontre il, ma lua kompanuli impedas lu aceptar ica kombato quan li opinionas esar tro riskoza por Menelaos. Ma fine Aias ed Hektor rezolvas interafrontar. Tamen, la kombato cesas instantale pro ke nulu povas esar vinkanto. La Troiani probas vane negociar kun la Akhaiani e tandem su preparas itere al kombato. La suprega Deo, Zevs, kunvokas la altra Dei. La kombati pluduras e Zevs intervenas favore al Troiani. La rezultajo esas necerta.*

Lore, Hektôr saltis de la brilanta charo, terorinde krinta ; e, sizante stono, il kuris ad Teukros, deziregante frapar lu per ol. E la Télainôniano prenabis de la flechuyo bitra flecho, ed il pozis ol sur la nervo, kande Hektôr havante kasko movanta, dum ke il tensis l'arko, frapis lu per la harda stono che la shultro, ibe ube la klavikulo separas la kolo de la pektoro, ye mortiganta loko. E la nervo dil arko ruptesis, e la karmo ruptesis, e l'arko eskapis de lua manui, e il falis sur la genui. Ma Aias ne abandonis sua falinta fratulo, ed il adkuris, kovrante ilu per sua shildo. Pose, lua du kara kompanuli, Mèkisteus, filio di Ekhios, e la deala Alastôr, forportis vers la kava navi Teukros qua jemis.

E la Olimpano itere retrodonis kurajo al Troiani, e li retropulsis la Akhaiani til la profunda fosato ; ed Hektôr marchis adavane, difuzante la teroro pro ilua forteso. Quale hundo qua persequas per sua pedi rapida neamansita apro o leono, tushas lu an la kruri ed an la glutei, guatante l'instanto kande lu riturnos su, same Hektôr persequis la Akhaiani haroza, sempre ocidante ta qua restis dope. E la Akhaiani fugis. E multi falis sub la manui dil Troiani, dum trairar la palisi e la fosato. Ma la ceteri haltis proxim la navi, ecitesante reciproke, levante la brakii e suplikante omna Dei. E Hektôr pulsas ad omna loki lua kavali havante bela krinaro, havante la okuli di Gorgô e dil

sangodurstanta Arès. E la deala Hèrè havante brakii blanka, vidante ico, kaptesis per kompato e dicis ad Athènè ca alizita paroli :

-Ha ! filiino di Zevs tempestoza, kad ni ne helpos, dum ica suprega kombato, la Danaani qui perisas ? Nome, pro destineso desfavoroza, li balde perisos per la violento da nur un viro. La Priamido Hektôr havas netolerebla furio, ed il presegas li per malaji.

-E la deala Athènè havante klara okuli respondis ad el :

-Certe, la Priamido ja perdabus la forteso kun la vivo e falabus kom mortinto sub la manui dil Argiani, sur lua sulo naskal, se mea patro sempre iracoza, harda e neyusta, ne opozesis a mea volo. Ed il ne plus memoras ke me ofte sokursis lua filiulo opresata per labori da Eurystheus. Hèrakilès klamis vers l'Ouranos, e Zevs sendis me por sokursar ilu. Certe, se me previdabus ico, kande Hèrakilès sendesis aden la domi havante masiva pordi di Aidés, por raptar, del Erébos, la Hundo dil odiinda Aidés, certe il ne ritransirabus la aquo kuranta e profundo di Styx ! E Zevs odias me, ed il cedas al deziri di Métis qua kisis ilua genui e karezis a lu la barbo, dum suplikar il honorizar Akhillevs la destruktero di citadeli. Ed il nomizos me ankore ilua kara filiino havante klara okuli ! ma jungez nia kavali havanta masiva hufi, dum ke me iros aden la domo di Zevs por prenar la Aigido e kovrar me per mea armi milita. Me vidos ka la Priamido Hektôr havante kasko movanta esos joyoza dum vidar ni decensar amba aden la pelmelo. Certe, la kadavro di plu kam nur un Troiano jacanta opoze al navi dil Akhaiani saturos la hundi e la uceli karnivora per lua graso e lua karno !

Tale elu parolis, e la deala Hèrè havante blanka brakii obediis. E la

deala e veneracinda Hèrè, filiino dil granda Kronos, hastis juntar la kavali ligita per harnesi ora. E Athènè, filiino di Zevs tempestoza, lasis falar elua richa peplos, quan el laborabis per sua manui, sur la pavaro dil domo di elua patro, ed el prenis la kuraso di Zevs qua amasigas la nubi, ed el vestizis su per lua armi por la milito kondamninda.

Ed el acensis aden la flamifanta charo, ed el sizis la lanco pezoza, granda e solida, per qua, esante la filiino di patro omnopovanta, el domtas la turbo dil heroi kontre qui el esas iracoza. E Hèrè frapis per flogilo la kavali rapida, e la pordi dil Ouranos apertesis per su ipsa dum kriar, gardita dal Hori qui komisesas apertar la granda Ouranos e l'Olympos, o klozar li per dika nubo. E lo esis tra ibe ke la Deini pulsas la kavali obediante la pik-bastono. Lore la Patro Zevs, vidinte eli ja del monto Ida, kaptesis per granda iraco, ed il sendis la Anuncantino Iris havante ali ora :

-Irez ! hastez ! lejera Iris ! Igez eli retroirar, ed eli ne prizentez su koram me, nam ico esus danjeroza por li. Me dicas lo, e mea parolo efektigesos : Me aplastos la kavali rapida sub lia chari quin me ruptos, e me precipitos li adinfre, e, ne ante dek yari pos nun, eli risaneskos de la plagi quin facos ad eli la fulmino. Athènè havante klara okuli savos ke el luktis kontre sua patro. Mea iraco ne esas tante granda kontre Hèrè, nam el kustumas sempre rezistar mea volo.

Ilu parolis tale, e la Anuncantino Iris havante pedi rapida quale la vento springis, ed el decensis de la kolmo dil monto Ida en la granda Olympos, ed el haltigis eli an la unesma pordi dil Olympos havante nekontebla nombro de vali, ed el dicis ad eli la paroli da Zevs :

(Duro sequos)

TILL STRIGOSPEGULO

La dek-e-nonesma rakonto

(dicas, quale Strigospegul' en Brunsviko engajas su che panifisto kom panlaboristo, e quale lu bakas strigi.)

Kande do Strigospegul' itere venis a Brunsviko en la gasteyo por bakisti, ibe panlaboristo lojis tote proxime. Ilta vokis lu venar aden sua domo e questionis ilu quala submastro o mestieristo il esas. Strigospegul' parolis : « Me esas panlaboristo ». La panifisto lore dicitis : « Me juste nun ne havas laboristo. Ka tu volas laborar por me ? » Strigospegul' dicitis yes.

Kande il ja esis en lua hemo depos du dii, lore la panifisto imperis lu bakar

dum la vespero, nam il ne povis helpar lu til la matino. Strigospegul' parolis : « Yes, ma quon me bakez ? » La panifisto esis facile ecitebla viro ed esis iracoza e parolis mokeme : « Ka tu esas servisto por bakar e de ante questionas, quon tu bakez ? Quon onu kustumas bakar ? Ka strigi ? » E pose il iris dormar. Lore Strigospegul' iris aden la bakchambro e formacis la pasto en nura strigi, plenigante la bakchambro, e bakis oli. La mastro iris ek la lito dum la matino e volis helpar ilu. E kande lu venis aden la bakchambro, il trovis ibe nek frumenta paneti nek ronda pani, ma nura strigi. Lore la mastro iraceskis e parolis quale la subita febro : « Quon tu bakis hike ? » Strigospegul' parolis : « To quon vu imperis a me, nome strigi. » La bakisto dicitis : « Quon me nun facez per ca ridindajo ? Ica pano valoras nulo por me. Per ico me ne ganos pekunio. » Ed il sizis lu che la kolo e dicitis « Pagez a me mea pasto ! » Strigospegul' parolis : « Yes, se me pagos a vu la pasto, kad lore la varo

esos mea, qua esas bakita ek ol ? » La mastro parolis : A quo povus utilisar a me tala varo ? Strigi ne utilesas a me sur mea vendotablo. » Konseque Strigospegul' pagis al panifisto lua pasto e prenis la bakita strigi en korbo e portis li ek la domo aden la gasteyo « Che la Sovaja Viro ». E Strigospegul' pensis por su ipsa : « Ofte e multe tu audis ke onu ne povus portar ulo por vendar en Brunsviko objekti tante stranja, ke onu ne ganus pekunio per ico. » Ed ico esis dum la tempo, kande ye la morga dio esis esonta vespero di (Duro sequos)

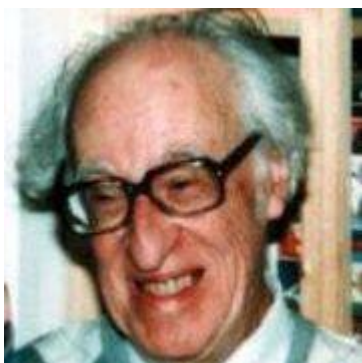
Santa Nikolaos. Lore Strigospegul' iris por stacar avan la kirko kun sua komercala varo e vendis la strigi omna e ganis multe plu multa pekunio, kam olta quan lu donabis al panifisto por la pasto. Icon on savigis a ta mestieristo. Il chagreneskis ed il kuris til avan la kirko di Santa Nikolaos e volis postular kompenso de lu pro la ligno e pri la kusti koncernante la bakado dil kozi. Lore Strigospegul' ja departabis kun la pekunio, e la panifisto esis la trompito.

Centesma aniversario di nia samideano Andreas Juste

Omna cetera Ido-revueti celebras la centesma aniversario dil nasko di nia tre eminenta samideano Andreas Juste, qua havas, en nia movado, plaso tam importanta kam olti di de Beaufront e Couturat. Lua grandega laboro per lua poemaro e lua tradukuri e la antologii di la verki en la L.I. justifikas ica plaso.

Me nule esis sat fortuneza por konocar lu personale, nam me saveskis la L.I. di la Delegaciono erste en 1995. Cetere ico eventis danke lua lerno-libreto en la Franca « L'Ido un parler d'amis » (Ido linguo di amiki) qua entuziasmigis me. Tamen, se me ne vidis ilu, me kambiis letri kun il til lua morto (en 1998), do duadek yari ante nun. Semblis a me, ke segun lua letri, il havis opiniononi konservema quale le mea. Ultree, il esis tolerema e nule fanatiko di lua ideologia latero. Anke koncernante la linguo, il esis tre tolerema ed havis apertata mento, ye stelala disto de kelki di nia linguala « papi » hodiala. Il ne skribis lo a me, ma per mea konversi telefonala kun lua samlandano Belga, la regretata Jacques Bol, me saveskis ke il esis precipue partisano dil evoluciono di nia interlinguo per la uzado e la laboro, mem se il ne refuzis la diskuti, quin me personale – juste o nejuste – evitas, nam me opinionas ke oli esas fonti di disputi destruktera por nia movado. Il anke ne deklaris lo oficale, ma semblas a me ke il esis partisano (quale me) di diskreta pluproximigo a la linguo di nia kuzi adepti di Interlingua, nam il utiligis kelkafoye kom sinonimi a nia vorti kelka vorti e gramatikaji di Interlingua. Ma ico esis tre poka, ed il nule intencis « reformar » o modifikar nia interlinguo.

Me ne povas skribar multo pluse pri il, ecepte ke il esis granda humanisto, forsan kelkete naiva, quale ico esas la kazo nia-epoke. Ma il esis anke poligloto e me kredas

Nia pasinta samideano
Andreas Juste.

ke il havis egale bona nocioni pri la fundamentala lingui di nia kulturo Europana, nome la Latina e la Greka. Tasinse il esis anke humanisto en la klasika senco di ca vorto, t.e. granda konocero di la Greka-Romana autori e kulturo. Dum tempo kande nia komuna idiomo transnaciona suriris la voyo di kompleta dekada e ne plus produktis literaturo, il sucesis salvar ta literaturo per krear grandanombra verki poezial tre originala, per kompilar nia ja existanta literaturo itaepoke, danke lua du libri dil Antologio di nia linguo e per la artikli quin lu furnisis por Progreso. Me judikas ke per tala laboro, il salvis nia linguo lore kompletate perisonta. Dum la tempo di lua transpaso la L.I. di la Delegaciono komencis existir che la interreto e tale olua plusa existo esis salvata, adminime provizore, mem se ne kompletate sekurigita. Ni debas grandaparte ica permano danke la nefatigebla laboro da Andreas Juste. Ni povas nur esperar ke il havos plura imitanti future, qui, quale il, salvos e mantenos la existo di nia linguo.

NOVAJO PRI NIA LITERATURO

Me skribis tro frue en la vorto dal redaktero pri la indijo di nova verki literatural en la L.I. di la Delegaciono. Nova verki da esperigiva autori publikigesas hike : <http://www.ido.li/>

E recente aparis che la interreto tradukuro da James Chandler koncernante esayo dal Franca autoro Camus. Yen ol : <http://interlanguages.net/somero5.html>

Me deziras bona lekto al adepti di nia Interlinguo !

NOVAJO INTERNACIONA

BANGKOK DESAGREGESAS

TAILANDO – Acenso dil marala nivelo, rodado di la litoro, urbanigo sen freno...Bangkok, qua gastigis recentamente la preparo-kunveno di la COP 24, to esas konfero di UN/ONU pri la klimato, dronas su neflexebla e povus parte submersesar til 2030.

Konstruktita sur marshala sulo ye 1,50 m super la nivelo dil maro, ica urbego havante plu kam dek milion habitanti, « falas hodie ye un til du centimetri yarale e minacesas subisar inundi tre importanta en proxima futuro », asertas Tara Buakamsri, direktisto di Greenpeace Tailando. Bangkok, « urbo obeza sur infantala skeleto » segun la ekspresuro dal geologiisto Thanawat Jarupong-sakul, esas unesme viktimo di lua frenezioza developado : la pezo dil altega domi skrachante la cielo, qui ne cesas klimar en ta civito perpetue transformante su, kontributas a lua pokopa droneso.

Ca urbo esas anke viktimo dil klimatala chanjo olqua klimigas l'aquo dil gulfo di Tailando de 4 milimetri yarale, t.e. plu kam la meza nombro mondal. « Hodie, ol ja esas grandaparte sub la nivelo dil maro », savigas Tara Buakameri.

EN LONDON..

La komonestro di London en « bikini » ed en l'aero

Opozanti al komonestro di la labor-partiso, Sadiq Khan, flugigis recentamente, proxim la parlamento Britanian, giganta balono reprezentanta ilu vestizita per « bikini », kom respondo al « Bebeo Trump » giganta qua flotacis en la sama loko dum julio pasinta. Ica ago impulsesis da Yanny Bruere, qua asertas esar « partisano di la libereso expresar su ».

Kelka informi e dokumenti pri India

On povus redaktar nekontebla nombro de pagini pri la paradoxi di India. Per la « verda revoluciono », lua guvernanti instigis la rurani interesesar pri la kemio ed

utiligar ol, apertis la pordo di lia lando al planti genale modifikata, e sakrifikis la nutrivaro lokal favore al kultivaji komercal. Ma ita lando plena de kontrasti furnisis anke al mondo persono qua esas granda simbolo dil popul-ekologio : la ciencistino Vandana Shiva, qua kreis banki de semini asociita a plura mili de mikra rurani Indiana e kombatas senkompate kontre la okupesko dal granda entraprezeyi koncernante la vivanta naturo.

Nesuficante reprezentata, eskarita en la atribuado dil suli, ofte submisata al autoritato dil patro o dil spoza, la Indianini ne konsideresas kom le egala dil viri. Ico ne impedas forta mulieri havante la formato di Vandana Shiva apertar voyi kelkafoye neexpektita. Lo esas la kazo di Kiran Bedi, unesma Indianino acesinte la grado di polico-oficiro, elqua chanjigis la vivo dil enkarcerigiti di un de la maxim granda karceri di ca lando per docar a li la meditado. Lo esas anke la kazo, plu modeste, di omna mulieri qui emancipas su de la dominaco maskula dum sparar kune en interhelpe-grupi.

Ica lando dil kasti, ube la sociala hierarkio esas ankore tre rigida, esas anke la nacio quan Gandhi e lua kompani di lukto liberigis de la yugo kolonial, en 1947. La famoza Marcho dil salo organizita da Gandhi, e la revolto neviolentoza quan il rekomendis dum ilua tota vivo, inspiris la movado Usana por la civitanala yuri dil Nigri, la kombato kontre la *Apartheid* en Sud-Afrika...

India kontenas hodie plu kam un miliard habitanti ; 19 lingui oficala e 20.000 dialekti ; potenta komunitati religial e kelkafoye antagonista ; e sociala tradicioni tre forta qui superpozas su al povo dil 28 Stati. Ita komplekseso ne haltigas la viri e la mulieri qui apogas su ankore sur l'exemplo di Gandhi por riasemblar la desfavorati. Trans la barili kultural, li postulas suli por la rurani, sociala agnosko por le *dalit* (« netushebli »), la egaleso reala dil yuri por la mulieri, domo-tekte por shirmar ti qui ne havas co...

Malgre la korupto qua furias de la bazo til la somito dil Stato, e la grandega fosato qua separas la eminenti de la habitantaro povra, li obtenis per lia esforci aranjeri importanta irante en la sinso di plu iusta repartiso dil richaji.

Paradoxala, fine, esas la situaciono salubresal en India. Multa mili de personi ne havas aceso al drinkebla aquo, la vasteso dil problemo pri AIDS/SIDA negesas e la maladi stigmatizesas... Ma ca lando savis prezervar depos plu kam 5.000 yari un de la medicini tradicional maxim richa e vivo-portanta : l'*ayurvéda* medicino.

Devus esar grandega nombro de pagini redaktota por proximeskar al realeso Indiana. Hike esos kelk artikli pri la kombatanta India, India qua apertas voyi ed inspiras civitani di la tota mondo, quan ni deziris montrar a vi.

La eterna grani di navdanya

En la banki dil organizuro Navdanya, onu ne trovas lingoti, ma grani. E por la Indiana rurani, ica semini valoras la tota oro dil mondo.

Navdanya signifikas « 9 semini ». Ico esas simbolo di diverseso, ma havas anke la senco di « nova donaco ». La nomo di ca farmodomo ekologial rezumas olua aktiveso : la militantino Vandana Shiva, qua kreis ol, enplantacis precipue en ol « banko di grani » en la skopo salvar la semini de la oblivio, prezervar oli e disdonar oli al rurani Indiana. « Kande el komencis, ica marchantino anonima qua iris sola, de

vilajo a vilajo, por kolektar elua tote unesma saketi de lokala grani e sekurigar lia prezervado, semblis esar ridikula », raportas Lionel Astruc en la verko quan il konsakris ad elca qua recevis la alternativa Nobel-premio en 1993. Vandana Shiva fakte esis un de la unesmi intelektante la danjero reprezentata per la posedesko da manuedo di *multinacionala* firmi ye la semini, ed agar konseque di co, kun « *proximeso konsistante (...) ek trakteskar la problemi surloke, kun la koncernati, dum advokar la 'popul-savo'* »

Navdanya kreesis en 1987. Itayare, konfero kunvenigis kelki de la maxim granda nomi dil industrio mondala qui expozis lia projeto : havar kontrolo total e mondala pri la nutrado e la saneso. Mem la maxim mikra semino esus patentizata e genale modifikata. "Ca kontrolo dil vivo sur la planeto Tero esas diktatoreso. Quon me povas agar ? », questionas su lore Vandana Shiva.

« DIKTATORESIO »

Quik de ta tempo, la membri di Navdanya facas omno por agar en kontrea sinso dil *multinacionala* firmi. Li iras surloke por kurajigar la rurani retrovenar ad agrokultivo ekologia. Pos askoltir la deziri dil agrokultivisti e studiir la sulo quin li kultivas, Navdanya selektas, inter la tre grandanombra varietati quan lu posedas (ek rizi, lensi, medicinala planti, legumi...), la grani maxim bone konvenanta e donas a li suficanta quanto. La profitanto, pose, nur bezonas retrodonar, kande lua rekolto efektivesas, quanto kelkete plu granda de ta « *grani eterna* » al banko por ke ca sistemo povez developesar e profitar a sempre plu multa homi.

Mi-milion rurani Indiana ja adheris ad ita demarsho, en lando ube la enplantaco dil firmi *multinacional* esis aparte brutala : dum tempo-duro de kelka yari, 200.000 Indiana rurani superdebajoza donis a su la morto. « *Se on desegnas la mapo dil Stati e regioni ube eventas la suocidi, e la mapo dil regioni ube Monsanto vendas sua kotono BT, onu obtenas la sama mapo* », dicas frapante Vandana Shiva.

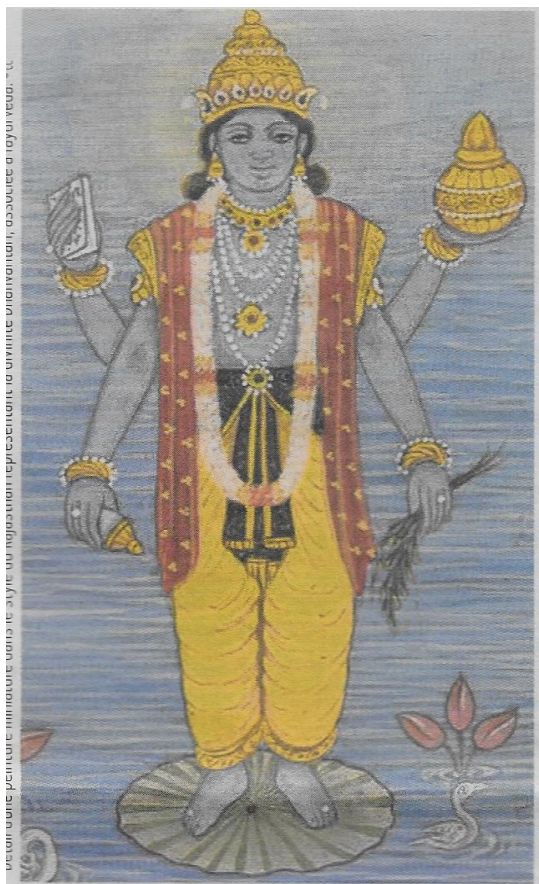
DEBITEYI EQUITATOZA

La kazo dil kotono esas emblemala por la kombato dil koncernata organizuro. La transgena semini di Monsanto (kotono BT) ruinis rapidamente la agrokultivisti falinta en la kaptilo di sistemo koaktante li komprar sempre plu multa dungo, pestocidili, e semini. Navdanya posibligas a li ekirar ica infernala cirklo vicioza per riutiligar grani di olim. « *La semini esas la maxim importanta punto di la laboro di Navdanaya, pro ke ico esis to quon la farmisti indijis. Se li havas lia propra semini, la farmisti ne charjas su per debi, pro ke li havas nek semini, nek pestocidili por komprar. Ni do kreis banki de semini, e ni helpis la farmisti retrovenar al agrokultivo ekologia, e trovar debiteyi equitatoza por lia kotono. La kombinuro di ca tri elementi – la semini, l'agrokultivo ekologia e la komerco equitatoza – posibligas al farmisti ganar dekople plu multa pekunio kam ti qui kultivas la kotono BT. Nia ago esis sucesoza* », explikas Vandana Shiva. La aludita modelo difuzesis tra la tota lando Indiana, olqua nun kontenas 55 banki de grani, ma anke existas tra la tota mondo ube diversa organizuri imitas Navdanya.

(artiklo da Nicolas Bérard publikigita en la jurnalono « L'âge de faire »)

La « ayurveda » medicino dil equilibrio

Durigante la artikli pri India, ni pritraktas la temo pri la «ayurveda »,olqua esas la tradicionala medicino Indiana. Ol difuzesas en Ocidentto sub la efiko di certena modo. Ita tendenco ne darfas obliiviigar ke la

dicita medicino esas kompleta sistemo di saneso, qua vizas riestablisar l'equilibro inter la korpo e la mento.

La unesma kozo quan me propozas a persono qua venas vidar me, lo esas askoltar su ipsa, egardar sua digesto, sua sentiveso al koldeso, sua maniero eliminar, audar sua fatigo e sua 'streso'.» Eveline Mathelet praktikas la « ayurveda » depos dek yari, en la regiono Savoya di Francia. El pasionizis su por ca tradiciono Indiana, evanta de 5.000 yari, qua « ne flegas la maladeso, ma la persono konsiderata en lua toteso. » Ye la fino di profesionala lernado durinta dum 4 yari, el obtenis la titulo konsilantino-konsultantino segun la « ayurveda ». Agnoskata dal OMS (Organizuro mondala por la saneso) e docata en la universitati Indiana, ita vivo-filozofio konsideras ke la maladeso eventas kande la equilibrio di le dosha – quin on povas tradukar per « nia forci di vivo » - perturbesas. La principio dil flegado konsistas lore ek

« facar omno quon on povas por retrovenar al equilibrio energial e psikologial, dum egardar la singulareso dil persono », ca praktikistino explikas. La flegado-sistemo apogesas su sur la dietetiko, la terapio per la herbori, la masajo « ayurveda »-ala, la meditado, la yogo, la kanto, edc.

Invito por riroprigar onua saneso a su

« Atencez » avertas Eveline Mathelet, « l'ayurveda', ico ne signifikas absorbar Indiana pulvero, nek irar por masajesar ! lo esas multe plu profunda. » En Ocidentto, fakte, on tendencas rezumar ca kompleta medicino a praktiki por obtenar stando di komforto e bone-esar personal. Rekursar al « ayurveda », lo esas unesme konsultar profesionano qua efektigos bilanco personaligita – stando di la loko – pri onu, en la skopo propozar riequibrigo. « La unesma interparolado duras sovente (ofte) dum un horo e triadek minuti. Oportas egardar la singulareso di la koncernata persono, grantar importo al maxim mikra kozo. » La bilanco energial (stando di le dosha), apogante su sur la kin elementi – aquo, tero, fairo, aero, etero -, posibligas propozar voyi por la saneso qui apogos su sur modifiki dil nutrado e dil vivo-maniero. On dicos, exemple, pri ulu ke lu havas tro multa aero (Vata), tro multa fairo (Pitta) o tro multa aquo (Kapha) ed on riequibrigos konseque di co.

« La 'ayurveda' esas invito regadar, por singla persono, quale lu povas riproprigar a su lua saneso », pluse dicas Eveline Mathelet. « Mea rolo konsistas ek akompanar lu por retrodonar a lu sua autonomeso. » Jean-Claude avancis sur ta voyirado qua posibligis a lu ne nur risanekar, ma, mem plu importanta fakto, instalar pokope nova vivo-sistemo. « Me koncieskas plu multe pri mea korpo e me nutras me per egardar plu multe to quon me sentas. » Komence, Jean-Claude sufris pro tendino-inflameso che la brakio. Ol esis rekurenta e tre doloriganta. Infiltri medikala preskriptita per la medicino alopatala, desaparigis la doloro ma, du semani pose, ol riaparabis, dekoplighita. « Eveline propozis a me la 'ayurveda'. Kom tipala Savoya-ano, me manjis multa fromajo Beaufort. Dum un monato, me absolute ne plus manjis fromajo, to quo havis kom konsequo konsiderinda diminuto dil dolori. Pose, per plu bona nutrado, ye plu oportuna kloki, on rezolvis la problemo dil tendino-inflameso ye 99% » Ma Jean-Claude ne oblivias memorigar ke to quo fitas por la uni ne havas koakte bona rezultaji por la ceteri. « Koncernante me, kande mea korpo refuzas nutritivo, ico eniras la mento, e me konsentas. »

Uh « ayurveda » adaptita al vivomaniero

La medicino « ayurveda »-ala esas saneso-sistemo inter plur altri. « Koncernante omno quo esas akuta od esas urjanta, la medicino ocidental esas tre efikiva. Cakaze, to quo la « ayurveda » povas adportar, lo esas komplemento por sustenar la vivanta forci dil organismo », explikas la praktikistino. Kompense, la « ayurveda » havas sua tota plaso koncernante la prevento (chanjo di vivomaniero), la kronika morbi (serchado dil profunda kauzi), e kaze di granda kuracadi (komplementala akompano ad observado e konstanta kontrolo medikal). En Francia, existas cento de profesionani pri « ayurveda », de qui multa de li esas grupigita en la asociuro « Ayurveda » di Francia, kreita en 2003 e prezidita da Eveline Mathelet. Sempre plu multa homi, inter qui on trovas mediki e profesionani pri la saneso, deziras instruktesar profesionale tateme. « Certeni demandas a ni adresi en India, ma me judikas ke esas preferinda instruktesar en Francia, en onua matralla linguo. » Eveline Mathelet militas por ula « ayurveda »-ala medicino adaptita al kulturo dil persono e fitanta kun lua vivomaniero. « La « ayurveda », evanta 5.000 yari, konservesis en India, ico posibligis ad olu transmisesar til ni e nia epoko. Ma lu esas universala. »

(Segun artiklo da NICOLE GELLOT en la jurnalato « L'âge de faire »)

LA MISTERIO DIL OBLIVIATA VILAJETO

Rezumo di lo preirinta : [En 1943, gespozi iras a la hemo di oldega mortanta onklulo. Li arivas a stranja vilajo ube li invitesas dejunar kun misterioza Ekleziani, qui konfesas esar celita Druidi. Ma ye la fino dil repasto la centyara onklulo havas subite nebona stando. Lu tamen rikoncieskas e, pose, lu durigas la naraco pri eventi sempre plu astoniva di ilua fora yuneso...Il mem naracas la diskreta ceremonio di lua fianco e la tristeso di lua departo de ta nekonocata e celata loko. Ma pose il havas nekonsolacata nostalgio til ula dio kande il asistas rurala ceremonio tre anciena. Il havas la desfortuno, lore, grave maladeskar. Lu sucesas tamen transvivar e divenas studento en granda skolo di Paris e fine frequentas homi di alta sociala klasi havanta politikala opiniononi Bonapartista. Sur demando da lua fiancitino, il sucesas predicar la futuro. Plu tarde, fatigata per la longa duro dil tempo dil fianceso, il volas instigar energioze lua futura bopatro acpter lua mariajo. Ma ilta esas fanatika partisano Bonapartista. Tamen il furnisas bona motivo por lua konduto. Pose, en la manjo-chambro, sequas long expliko pri temi esotera. La yuna gespozi admiras la sereneso dil adepti di ca antiqua kulto opoze al transpaso di un de li. Pose, li promenadas en foresto e renkontras stranja persono. Plu tarde, li retrovenas al chambro di lia onklulo qua volas dicar importanta kozi a li. Pro ke il indijas forteso, il instigas sua nevulo lektar kayero redaktita da il.]

Tegata per la maxim ceremoniala regreto-formuli, ol esis refuzo absoluta, argumentizita per statala motivi qui ne povis admisar la liberigo di pretendanto dil trono probinte dufoye sedicio kontre la guvernerio rejala.

Pro ke me semblis sat desstabiligita, la princo frapis me amikale sur la shultro e dicis a me :

-Nu,... pro ke Louis Philippe ne volas apertar a me la pordo, oportos ekirar per la fenestro !

-Lo esas juste la projeto pro quo me venis en la skopo propozar ol a vu Sinioro Imperiestrido !

-Explikez co a me ?

-La milit-ruzo qua esis sucesoza por komto de Lavalette,...ula siorino, amika a nia partiso, havante la sama staturo kam vu...e qua obtenus audienco...Vu chanjas vua vesti, onu fardizas vu, el vestizachas su per falsa labio-barbo, per peruko imitanta vua hararo e pleas vua rolo til ke vu transpasabos la frontiero !

-No, se ico falius, me esos ridinda porsempre !

Ni preparis anke altra habila moyeno, same fundamentizita sur substituco di persono, ma ol esos plu desfacila por realigar...pro ke la homuli qui eniras ed ekiras hike esas generale konocata, ed eventuale examenata, regardata senshame... da severa gardisto...Me subisis ta kontrolo ante admisesar che vu Sinioro.

-Dum longa instantly la princo duris esar revema...pose :

-Quon pensas pri co nia auguristi ? Me pozabis a li questiono preciza ?

Kelkete jenata, me ekirigis de mea paperuyo la respondo furnisita da Lysiane al questiono « LOUIS NAPOLEON BONAPARTE CAPTIF A HAM DEVIENDRAIT-IL UN GRAND EMPEREUR ? » (KA LOUIS NAPOLEON BONAPARTE KAPTITO EN HAM DIVENUS GRANDA IMPERIESTRO ?)

« NON, BONAPARTE AU DESTIN IMPERIAL NE GARDE UN EMPIRE TRAHİ ». (NO,

BONAPARTE HAVANTA DESTINO
IMPERIESTRAL NE DURAS POSEDAR
TRAHIZITA IMPERIO).

Nula muskulo dil vizajo di la princo
vidigis mem la maxim mikra emoco
koram ca brutala dekreto dal Destino.

-E co ? Lu dicis dum indikar a me la
lasta literi.

-Ico esas la literi neuzata di vua
questiono, pos ke nia divinantino
kaptacis yena sentenco...en la ordino
ipsa ube oli restis en la frazo.

L.O.U.O.C.P.F.A.V.D.A.L.

-Ja explikesis a vu Sinioro quale ca literi
divenas – per klarvido – la komencliteri
di vorti qui explikas ta oraklo...

-Me savas, l'exemplo di mea onklulo la
Imperiestro esas konocata a me.
'Itaque' me fidas la Savaji dil Ancieni di
Perrière !...e...quon dicas la...druidino ?

-El ne ja esas
tala,...Sinioro...duminstante el esas nur

mea fiancicino – qua vartas civila
stando...de Vu Sinioro Imperiestro.

-Me mustas do rapide divenar lo, dicis
la Princo ridetante.

Il duris tamen REGARDAR la tradukuro dil
misterioza literi.

Louis Outremer Unit Oceans Côtes
Pacifique France Atlantique Destin
Arrêté Là. (Louis Transmare Unionas
Oceani Litoro Pacifika Francia Atlantika
Destino Haltas Hike).

-La problemo esas ke la refuzo da Louis
Philippe haltigas ol juste hike ! murmuris
l'enkarcerigito.

Dum meditar pri la enigmatala vorti,
Louis Napoléon sizabis krayono e,
quaze automale, pos rikopiar la
questiono, trastrekizis l'una pos l'altra la
literi en la ordino ube Lysiane kaptabis
oli, il transskribis vertikale sube :

Bonaparte	posrestas	L
Au		O
Destin		U
Impérial		O
Ne		C
Garde		P
Un		F
Empire		A
Trahi		V
OOO.		D
OOO.		A
OOO.		L

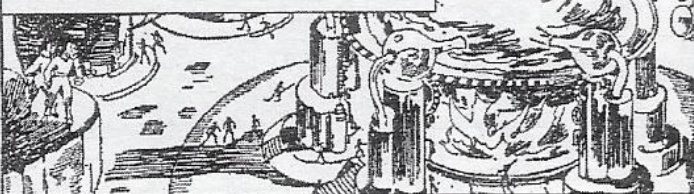
(Duro sequos) Traduktita da libro redaktita da Paul Bouchet –Inter-Kelta Arkidruido

BATALIO EN LA STRATOSFERO (da R. Pontnau)

Adavane ! Forsan
ni saveskos lo !

Me komencas komprenar ! Li
provas destruktakar la fera atomi. Se
omna ta mashini funcionus, la
tota metalo dil Tero fuzesus e
fluus hike !

Markus e Bernard atingas duesma kaverno.

Ni mustas destruktakar
ca infernal verko, qua
submisus ni a Saturno !

Ka ni
sucesos
profesoro?

Nia vivo ne
importas, ni salvez
la Tero.

Kurajo
Bernard!

La
statestri

Tan-
dem!

Markus,
profesoro
Markus!

Ni esas kaptiti
da Mirzar

Mirzar
diskursas
al giganti
en l'apuda
kaverno

Ni askoltez
lu !

Via laboro balde fineskos ! Ni startos
l'aparataro qua nihiligos la potenco
dil Terani.

Bernard liberigis la kaptiti

Ni do divenos
mastri dil
Tero !

E sub mea guidado
komencos tandem
felica vivo por vi !

Hastez amiki ! Ni
mustas impedir
Mirzar realigor sua
diablatra projeto.

Ni hastez !

Me ne
plus
povas

Kurajo,
ecelenco!

4

Nur kelka
minuti e ni
arivos
forsez !

Me esas
exhaustita

Eskapez !
Me acendas
la mechi!

La sulo minesis da
fortega eksplozivo.

Sequez
me ! Ca
avioni
duktos vi ad
sekureso !

Al avioni,
Siori !

L'avioni startas e duktas
la konferani a sua landi !

Stranje, la
flami ankore
ne atingis
l'ekplozivo !

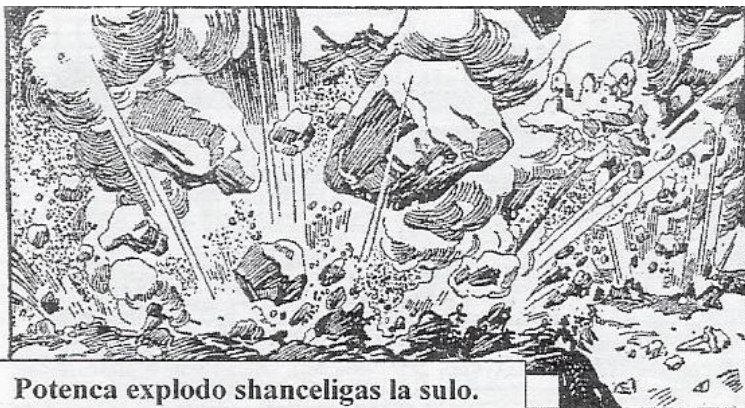
Ka Mirzar
povas impedar
lo ?

Me timas lo ! Ni nur
povas mitraliagar !

Forportos ni
l'aermovado!

Markus e Bernard restas
sur la loko por luktar
kontre la Saturnani.

Regretinde ! Ni
unesme salvez
la Tero !

Potencia explodo shanceligas la sulo.

Dum ke la cienculi malgre la domajita aviacilo plu acensas.

La kaverni krulas, aplastas la habitanti, e destruktas la verko da Mirzar.

Suno e lumu eniras adsub la sulo, ube la kelka ankore vianta giganti sukombas, nam li toleras nek lumu nek varmeso.

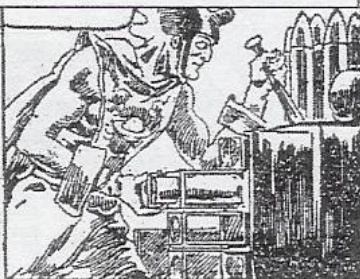
Mirzar eskapis per sua hermetika e nelezibla fuzeo.

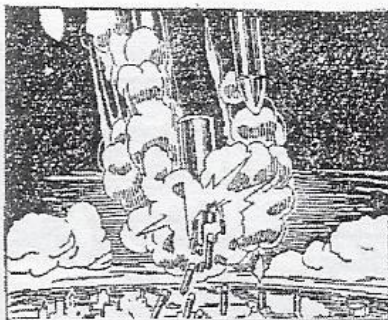
La venenoza kulturi esas pronta, me tandem vinkos la Terani.

Omna singla projektilo lansos sur Tero centmilioni bacili, la maxim terurigiva morbi exterminos la homaro.

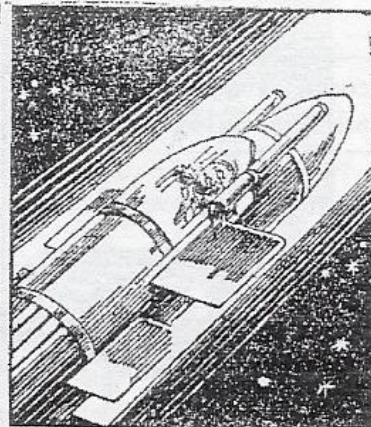
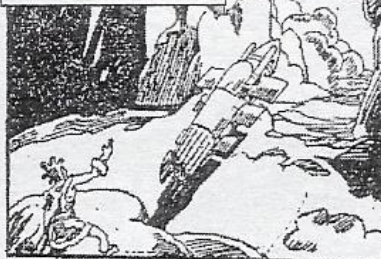
6 Mirzar inkluzas su en sua laboratorio

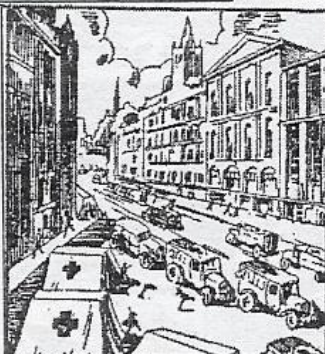

La spac-aparato di Mirzar esplódas en l'aero e propagas mortiga kapsuli sur la tota planeto.

E nun me rivenas sur Saturno por parfinar de ibe mea mortiga verko.

La efekti dil kriminoza Mirzar quik efikas, pesto e kolero difuzesas tra la tota mondo

Tota urbi divenas hospitali.

Deki de mediki perisas dum ke li facas sua devo

La maxim hororinda dezoleso regnas en la ruo.

Quan abandonas la rurani qui vane serchas ne-kontaminita loki.

Profesoro Markus desperas pro sua nekapableso salvar l'altra homi.

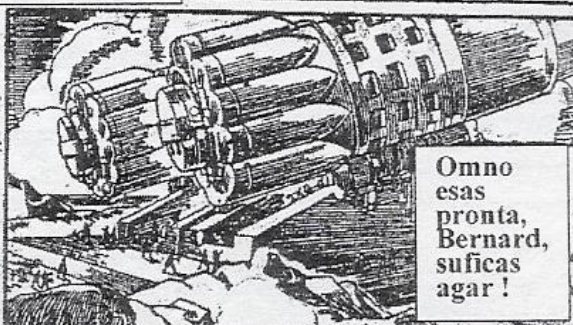
Profesoro, me examenis mikroskope altra kapsulo ol kontenas la bacili dil tetano e dil variolo.

Ho desfortuno, co signifikas la fino dil homal vivo!

Vua projeto esas ecelanta, mastro, ma ube trovar la laboristi ?

Me lansis voko al tota mondo me fidas a lu, Bernard

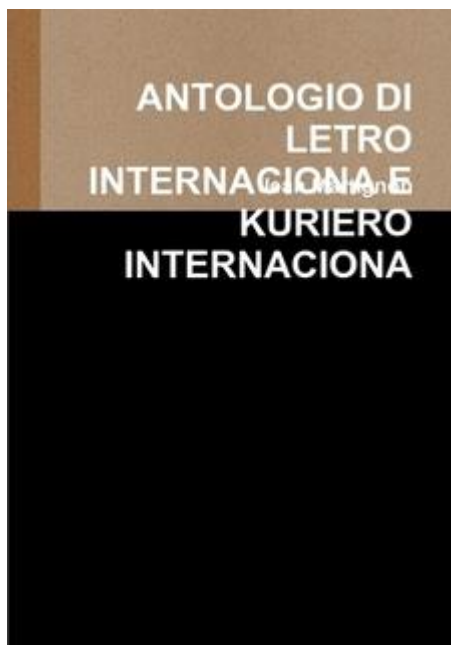
Omno esas pronta, Bernard, suficas agar !

Vu esis marveloza! La homaro debos a vu eterna danko !

Pos nur un semano de laboro, sur planajo en Kanada on ajustas du giganta kanoni, inventita da prof Markus.

Ica libro prizentas l'antologio dil revui "Letro Internaciona" e "Kuriero Internaciona". La lasta revuo remplasis l'unesma. Amba revui esas redaktita od redaktata tote en l'auxiliara linguo Ido da Jean Martignon, Francia.

Interesiva loko por nova verki literatural en Ido esas la pagino :
<http://www.ido.li/>

BLOGI

Listo segun alfabetala ordino :

Alciono

<http://alciono.blogspot.com/>

Antonio Martinez

<http://haikuido.blogspot.com/>

Bebson Hochfeld

[http:// www.ipernity.com/home/bebson](http://www.ipernity.com/home/bebson)

Jean Martignon

<http://royalist-ido.blogspot.com/>

Jose Cossio

<http://www.ipernity.com/home/idosonora>

Lenadi Mucina

<http://linguoido.ning.com/profiles/blog/list?user=orgrx1gw80gmh>

Parolez Ido

<http://linguoido.ning.com/profiles/blog/list>

Thomas Schmidt

<http://www.ipernity.com/home/93650>

Tiberio Madonna

<http://lingletr.blogspot.com/>

Forsan ica listo ne esas exhaustiva e se altra ldisti redaktas blogo, li voluntez informar me pri co, por ke me publikigez la retala adreso di lia blogo.

«FACEBOOK»-I

Mea propra «facebook» esas Jean Martignon
:<http://www.facebook.com/profile.php?id=100000602493096>

Existas anke (inter altri)

Idisti

Bebson Hochfeld

Interlinguo (Linguo Internaciona di la Delegaciono)

Ido-Germania

Ido-Bigoteso

REVUI e LIBRI

Altra revueti kam KURIERO INTERNACIONA esas la precipua revuo di nia movado PROGRESO e la revueto dil Germana Ido-Societo nome IDO-SALUTO.

Editerio Krayono qua publikigis ne longatempe ante nun la prestijoza interretala revuo ADAVANE ! kontenas anke komenco di libraro virtuala kun kelka Idala libri enretigita ye la sequanta adreso <www.publikaji.tk>.

Ultre lo, on povas lektar interretala edituro di KURIERO INTERNACIONA qua havas un trimestro tardeso kompare a la surpapera edituro che la suba interretala loko :

<http://www.kuriero.internaciona.ido.li>.

Esas mencioninda ke la forumo <idoespanyol> kontenas fako pri arkivi ube on povas trovar altra libri di nia literaturo en nia linguo. La ULI havas simile reto-pagino kun virtuala biblioteko. Ol povas trovesar ye la suba adreso :

<<http://www.literaturo.ido.li/>>

KONTENAJO

Vorto dal redaktero.....	01
Listo de utila vorti.....	03
Ivain o la kavaliero kun leono.....	09
Informi pri la Ido-renkontro di Provins.....	12
Novaji diversa.....	13
La bela okuli di Cordoba.....	14
La hipnoto : stando inter vigilanteso e dormo.....	16
« Generalo » Pancho Villa.....	19
Tao-Te-King.....	22
Historio di Roma.....	23
Nia poeziala Angulo.....	24
L'Iliado da Homeros.....	25
Till Strigospegulo.....	27
Centesma aniversario di nia samideano Andreas Juste.....	28
Novaji diversa.....	29
Kelka informi e dokumenti pri India.....	30
La misterio dil obliviata vilajeto.....	35
Batalio en la stratosfero da Robert Pontnau.....	37
Informi diversa.....	41

